

Nepriklausoma Lietuva

LITHUANIE INDEPENDANTE • INDEPENDENT LITHUANIA

23 (2102)

1974. m. BIRŽELIO – JUNE 19 d.

CANADA – MONTREAL (Established 1941)

SAVAITINIŲ ĮVYKIŲ APŽVALGA

Prezidentas Niksonas kalbasi su karaliumi Faisalu, Jidda, Saudi Arabia

NIKSONAS EGIPTE

JAV prezidentas Nixonas, po trumpo sustojimo Austrijoje, vizituoja Egiptą. Kai kas sako, kad jo kelionės į Artimuosius Rytus ir numatoma kelionė į Maskvą yra ne daug daugiau, kaip noras nukreipti amerikiečių dėmesį nuo vidaus bėdų ir sustiprinti savo asmeniską padėtį, siekiant tautos nešėjų aureolės. O vis dėlto tenka pripažinti, kad per savo atkaklų užsienių reikalų ministrų Kissingerį, Nixonas Artimuose Rytuose pasiekė tautos ir bemaž visiškai išstūmė Sovietų įtaką iš arabų kraštų.

Nixono priėmimas Egipte buvo triumfališkas, minios žmonių lydėjo kiekvieną jo žingsnį tiek Kaire, tiek Aleksandrijoje. Savo paskutiniame komunikate Egipto prezidentas Sadat ir Nixonas skelbia abiejų kraštų ūkinę bendradarbiavimą, paramą Egiptui ir Suez kanalo atstatymui ir net atominės energijos Egipte išvystymą taikingiems tikslams.

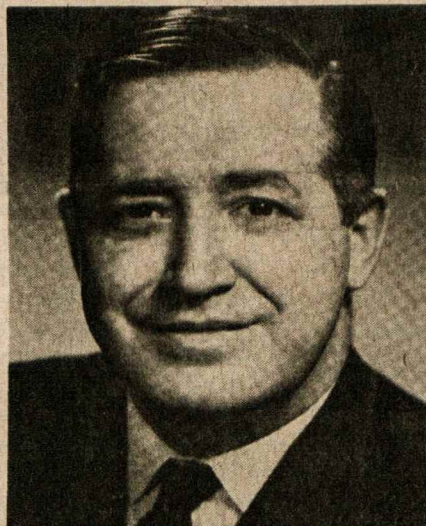
ITALIJOJE VALDŽIOS KRIZĖ

Italijos ministerio pirminko Mariano Rumor vyriausybė atsistatydino, kadangi dalis koaliciją sudarančių partijų atsisakė remti jo siūlymą "diržo susiveržimo" priemones prieš kainų kiliimą, infliaciją ar net visišką krašto ekonominį bankrotą. Tada buvo 36-ji Italijos pokarinė vyriausybė 28 pokari-

jų įgytas teises ir net prieštarauja Kanados konfederacijos aktui (British North America Act). Komisija apklausinėjimus dar tik pradėjo ir jau turi šimtus laiškų iš įvairių organizacijų.

MAISTO KAINOS KYLA

Kanados statistikos biuras paskelbė, kad per gegužės mėnesį maisto kainos pakilo 3%, onuo pereinamųjų metų gegužės mėnesio – net 18.3%. Bendras kainų pakilimas per metus yra 10.9%. Labiausiai pakilo daržovių ir vaisių kainos, toliau seka alyvos ir bendrai kuro kainos, jautienos mėsa ir t. t. Jei 1961 m. kainas laikyti 100, tai gegužės mėnesyje jos pasiekė 164.9. Tada labai prasta priešrinkiminė propaganda Liberalų partijai, kurią opozicija stengsis galimai geriau panaudoti.

BRYCE MACKASEY, buv. darbo jėgos ir imigracijos ministras ir pasitraukęs iš pareigų, šiuo metu ir vėl pakviestas oficialiu valstybės ministru. Jis ir vėl kandiduoja šiuose rinkimuose liberalų partijos sąrašu, Verdun apylinkėje.

KVEBEKO KALBŲ ĮSTATYMAS

Kvebeko premjeras Bourassa, norėdamas aptildyti ir prancūzų, ir anglų, ir etninių grupių opoziciją prieš jo vyriausybės siūlomą kalbų įstatymą (nr. 22), pradėjo viešąją opinijos tyrinėjimą sudaręs tam reikalui specialią komisiją. Įstatymas numato Kvebeko provincijoje oficialiąja kalba laikyti tik prancūzų kalbą, o anglų būtų tik antrąja kalba. Be to, į anglų mokyklas eiti tik angliškai kalbantieji vaikai, atseit, imigrantų vaikai neturėtų pasirinkimo ir turėtų eiti į prancūzų kalbos mokyklas.

Prancūzų separatistai šaukia, kad tas įstatymas per silpnas ir beveik nieko naujo neįveda, o anglai sako, kad tas įstatymas atima jau senai

BENDRUOMENYBĖS

Šiurpūs 1941 m. birželio įvykiai, – pirmosios masinės lietuvių deportacijos į tolimuosius Šiaurinės Azijos plotus vergų darbams, kančial ir mirčiai, – mena ir per amžius mums lietuvių tautai tris dalykus:

1) Sovietų Sąjungos klastą ir jos apgaulingą dviveidę politiką: 1939 m. užkariama Lietuva vadinamoji abisailės pagalbos sutartis ir maždaug tuo pat metu, kaip matyti iš Stierovo instrukcijos, jau paruošiamas lietuvių tautos naikimo planas;

2) Sovietų Sąjungos užmačių okupuoti Lietuvą, kaip buvo susitarta su Nacių Vokietija; ir

3) Sovietų Sąjungos kėsni išnaikinti lietuvių tautą ar bent surusinti Lietuvos žmones.

Kasmetinis ypatingas šių įvykių iškėlimas yra ne tik lietuvių tautos gilaus liūdesio, bet kartu ir kieto laisvės ryžto išraiška. Birželio šiurpulingieji įvykiai davė pradžią, kaip vėliau paaiškėjo, Sovietų Sąjungos dar prieš Lietuvos okupaciją suplanuotam lietuvių tautos genocidui.

JOHN CAMPBELL, parlamento narys, atstovauja LaSalle-Emard Cote St. Paul, kuris ir vėl kandiduoja šiuose rinkimuose liberalų partijos sąrašu.

kuris nėra liovėsis ir dabar ir ligi šiol, keisdamas naikimo būdą, yra pareikalavęs per visas okupacijas nepaprastai didelės kraujo aukos – maždaug ketvirtadalis lietuvių žmonių.

Lietuvoje, kur sovietinis okupantas tuoju griebiasi sugniuždyti dar pačioje užuomazgoje bet kokį laisvės poreikį, surakinto lietuvių širdis giežia apmaudą, verda krauju, – tačiau jo išsivadavimo ryžtis kietėja.

Akivaizdoje tebetrunkančios Lietuvos spaudos ir nesiliaujančio sistemingo lietuvių tautos naikimo, šiurpulingieji birželio įvykiai įpareigoja laisvąjį lietuvių dar labiau sukaupti savo jėgas ir sustiprinti pastangas, kad pavergtasis brolis veikiau išsivadotų iš nuožmios vergijos.

Vyriausias Lietuvos išlaisvinimo Komitetas, pagarbiai vertindamas lietuvių Tėvynėje atsparumą ir pasipriešinimą okupantui, ragina laisvuosius lietuvius sukaupti daugiau dėmesio mūsų tautos laisvės ir valstybės nepriklausomybės atgavimo reikalui ir suderinti kovingas pastangas Lietuvai vaduoti iš sovietinės spaudos.

Vyriausias Lietuvos išlaisvinimo Komitetas

20-toji LIETUVIŲ DIENA WINNIPEGE

Š. m. birželio mėn. 29-30 dienomis vyks 20-ji Kanados Lietuvių Diena. Pirmą kartą visos Kanados Lietuvių Diena vyks vakarinėje Kanadoje, Winnipege. Tikimasi gausaus

rytų Kanados lietuvių dalyvavimo. Programos detales rasime spaudoje. Norintieji skristi lėktuvu iš rytų Kanados ir pasinaudoti grupine nuolaida, prašomi kreiptis pas p. J. Karasiejų, 744 Melton Dr., Mississauga, Ont., tel. 279-9079. Išskrendama apie 1 v.v. penktadienį, birželio mėn. 28 d. Bilieto kaina lėktuvu iš Toronto į Winnipegą ir atgal – \$107.00.

UŽSIENIO REIKALŲ MINISTERIO PAREIŠKIMAS PARLAMENTE

Praėjusį lapkritį nebuvo leista iškelti Latvijos vėliavos prie Otavos rotušės. Tas pats atsitiko sausio mėn. su Ukrainos vėliava per Ukrainos nepriklausomybės minėjimą. Betgi lietuviška trispalvė plėvesavo šią vasario 16-ą, dėka KLB Otavos Apylinkės Valdybos ir Baltų Federacijos pastangų. Užsienio reikalų ministeriui šiuo reikalu buvo duotas klausimas parlamente kovo 1 d. Jūsų informacijai pridėdamas parlamentą debatų kopiją. Kaip matome, ministeris ir vėl patvirtina, kad Kanada nepripažįsta Lietuvos inkorporacijos.

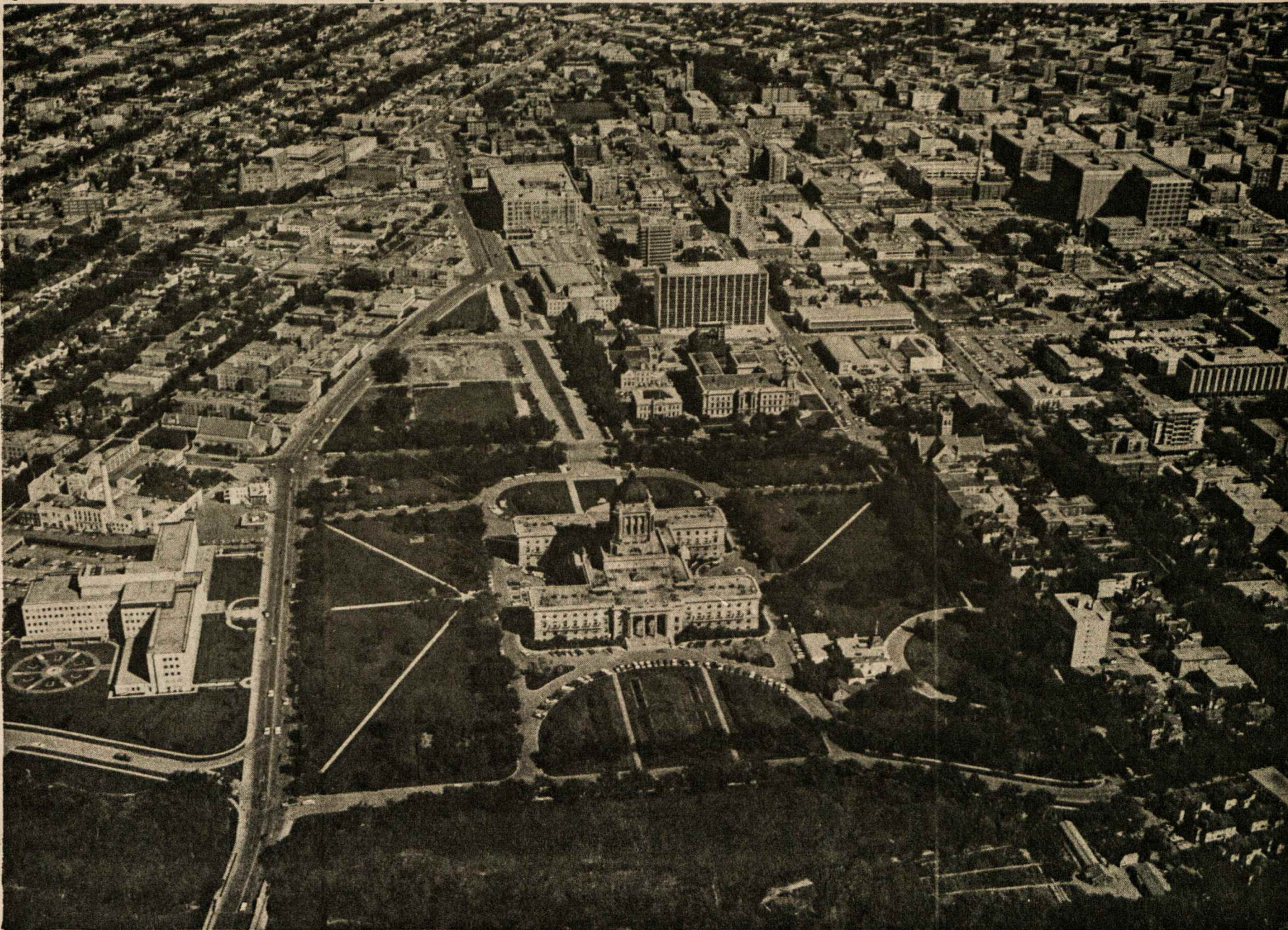
PRANAS IR ALGIRDAS BRAZINSKAI JAU LAISVI

Turkijos valdžia gegužės 21 d. laisvėn išleido Algirdą Brazinską, gi sekančią dieną jo tėvą Praną. Jie laisvi keliauti iš Turkijos. VLKko vicepirmininkas jau yra Ankaroje ir rūpinasi jų iškeliavimu. Brazinskių žygis įvyko 1970 m. spalio 15 d., kai jie nukreipė sovietinį lėktuvą į laisvuosius Vakarus.

KLB Krašto Valdyba

ITALIJOS VYRIAUSYBĖ SKELBIA ATSISTATYDINIMĄ

WINNIPEGO MIESTAS KURIAME ĮVYKS LIETUVIŲ DIENA, PRIEKYJE MANITOBO PROVINCIJOS PARLAMENTO RŪMAI

Foto: Manitoba Dept. of Ind. & Comm. as source of Montreal

MŪSŲ TAUTOS KILMĖS BEIEŠKANT

RAŠO JUOZAS BENIUS
2/ AISČIŲ KELIAS

Estų proistorės tyrinėtojas E. V. Sakas 1968 m. pasakė savo surinktus šaltinius apie estų-aiščių praeities raidą. Tie užrašai nepertraukiama grandimi eina nuo 6500 metų pr. Kr. Igi Visi būdami autentiški, jie neatremiami, ir todėl nediskutuotini.

Prie to vertingo darbo, iš istorinės pusės, galime pridurti tik Ptolomėjaus mini-mus stāvones - eistuvonis, bei Wegeberichtų šaltinį, apie kurį vėliau / . Mūsų skaitytojams pakartosime pačius svarbiausius E. V. Sachso duomenis.

320 m. pr. Kr. geografai Pytheas randa a e s t i gyvenančius Vyslos žiotyse. Tą patvirtina ir Plinijus 16 m. po Kr., pranešdamas apie imperatoriaus Germanikaus ten laivyno atsilankymą. Tautas, 98 m. po Kr., aprašydamas tuos aesti Baltijos Gintaro pakrantėje, džiaugiasi jų draugiškų elgesiu; jie breną net jūron jam parinkti gintaro. Čia reikia pridėti to paties Tacito minimus istevones, gyvenančius toli žemyno viduryje, Gintaro Kelio vandenskyros perėjose srityje, kurie atitinka jau minėtus Ptolomėjaus stāvones toje pat vietoje.

Vėliau, 525 m. po Kr., pagal Cassiodorą, e s t ū / haestil/ delegacija aplanko ostro-gotų karalių Tautariką Italijoje. Vis daugiau ryškėja nepaprastas "estų" paslankumas ir garsas: juos pažįsta egiptietis Artemidoras iš Epheso /100 m. prieš Kr./, norvegų sagos /400 m.

NUSTOKIT ŽUDYTI LIETUVIUS XX a. BARBARAI - RUSAI!

"Dega, dega, dega"... šaukė šaukliai XIII amžiuje, bėgdami, gyvi išlikę, į balas, kemsynes su savo šeimomis, kuklia manta. Kryžiuočiai vienuoliai, vardan Kristaus, organizuodavo "medžiokles" i Lietuvai ir "pagonus" lietuvius su visais "velniais" sugeindavo dūminėse pirklose. Jie turtus, gyvulius pagrobavo jaunus vyrus-belaivius išsi-varydavo vergijon, piliis išgriaudavo, visokių negerovių pridarydavo Kristaus vardu. "Pagony" lietuviai gindavosi ir dažnai kryžiuočiams atsi-keršydavo, kol 1410. VII. 15-18 visai sunaikino kryžiuočių ordino galybę.

Iš rytų slaviai, rusai puldavo lietuvius irgi su nemažais žiaurumais. Tai buvo XIII-XV amžiaus barbarų galybė!

Deja, XX amžiaus barbarai komunistai rusai ir nacionalistai savo žiaurumais pralenkė anų laikų žudikus. 1941 VI-14-16 SSSR, okupavus Lietuvą, Lietuvą, Estiją, 1940. VII 15. pasirodė dar žiauresni lietuviams ir kt. okupuotų kraštų tautoms, veždami nekaltus lietuvius ir kt. į Sibirą. Tuomet visa Lietuva, padūsi kraujo ašaromis, šaukė: "Veža, veža, veža..." Tūkstančiai NKVDistų atsira-dojaviriose Lietuvos vietose ir gaudė nekaltus lietuvius, vaikus, senus, suaugusius, grūdų gyvulinius vagonus ir išvežė Sibiro ir kt. KZ. Gulag Archipelago, kaip A. Solženicynas dabar aprašė. Už ką? Šimtai tūkstančių lietuvių per 40 metų buvo išvežti ir sunaikinti XX a. rusų komunistų barbarų rankomis! Lenkiam galvas už nekaltai nužudytus ir šaukliai, būdami laisvame pasaulyje, "Nustokite žudyti lietuvius XX a. barbarai!" J. V. K.

1974. VI. 19

po Kr./, gotų istorikas Gir-donis 6-me šimtm. po Kr. ir pan.

Nuostabiai, jie užtikami i-vairiuose ano laiko pasaulio vietose, čia karlandami su Romos imperatorium Volu-sianu/253m. po Kr./, ten vėl su danais /400 m. po Kr./, tai dži įvaivumo su švedais /600m. po Kr./ . Jie lanko-si pas Romos imperatorių, /525 m. po Kr./ ir yra Argo-nautų/600 m. pr. Kr./, Ro-mos imperatoriaus laivyno /16m. po Kr./ ir jo prekybos atstovų lankomi /60 m. po Kr./.

Nebėra nė mažiausios abe-jonės: tai pasaulio garso ir pasaulinių santykių tauta. Tačiau, koks tų karų ir dele-gacijų tikslas? Pagaliau, kur gi jų centras? Vien istori-niais sausais-rašytiniais šal-tiniais mįslė neišsprendžia-ma, o pačios "aestil" nurodo-mos buvimo vietovės tai Vys-los žiotyse - ten gintaro ne-randama. Tai vėl Palangos ruože ji begraibant, toliau Sarmatijos centre, Minsko bei Lietuvos - Brastos rakti-nių perėjų srityje ir net dar toliau, pietiniame imperijos rubežiuje /kovos su Roma / i-neša dar daugiau painiavos.

Laimi, turime nepriklausomos srities-toponimijos - gausių, papildomų duomenų, bei mūsų brangų Sezamo raktą" - Baltų kalbą.

Vietovardžiai skamba taip:

Pereigėlė /Pregel/, kurį S. Daukantas nurodo buvus senovės vieškelio, tarp Eis-marių ir Kuršmarių; tarp gintaro rinkimo ploto ir eks-porto centro toliau Eislotė bei Suveislotė / Islocz / Svislocz/ Europos van-denskyroje, pereinant iš Ne-muno į Dniepro baseinus. Ta-me raktiniame Gintaro Kelio taške stovi M a i n i š k ė /Mensk/. Taip einame, mai-nome vagą ir sueiname. S. Daukantas šį kelią irgi pa-žįsta, tačiau idomiausia, jog baltgudžių kalbininkas W. A. Žukievicz savo išsamioje tos srities vardyno studijoje /Mensk, 1961 /, nurodo tų upių vardą kilus "iš vandens kelio". Mes jam pritariame. E i s m o vietovardžių mūsų buvusiame žemėse /ir jos BŪ-TINAI VĖL MŪSŲ TURI BŪ-TI/, labai apstu, todėl apsi-ribosime keliais pavyzdžiais: Eismarės, Pereiloja/Perloja/, įvairios Perėjos, prūsų ir vokiečių E i l u v o s /Eylau/ ir pagaliau Ptolomėjaus minėtas Vyslos žiotyse Eis-tovijos miestas, kuris sudaro tinkamą atasvarą Olbijos /Eiluvingės/ miestui kitame prekybos kelio gale. Ta ES-TOVIJA, išlikus visai grynai, neiškraipyta pas Egipto ge-ografą yra lietuviškos šak-nies, galinės ir prasmės. Tai senasis GDANSKO pirmata-kas bei didžiausias "aestil" centras. Kokie jų vardo va-

IŠ DETROITO RAŠO ALF. NAKAS

(Tasa iš praeito numerio)

i Lietuvos namus balandžio 28-ją susirinkome vidudienį. Kultūros klubas sukvieta pasiklausyti Birutės Pūkelės - vičiūtės. Iš Lietuvos namų iš-ėjom po keturių. Ir, ir buvo gero pusvalandžio pertrauka. Bet grynios programos, vis-tiek, užteko trims valandom. Pirmą kartą Detroite šitaip ilgai vieno žmogaus ištverta. Ak, atsiprašau, ne vieno. Pa-nelei Pūkelevičiūtei talkino Zita Kevalaitytė ir Vytautas Juodka. Pora gerų aktorių, stipriai pademonstravusių epizodą iš jos paskutinio pre-miuoto romano Naujųjų Metų Istorijos. Bet jie ilgai neuž-truko. Gal tik apie dešimt mi-nučių.

Šiaip ji buvo solistė. Sekė savo eiliuotas pasakas. Pasa-kojo, kaip su Aštuoniais La-pais (originaliu pavadinimu būta Didžiosios Savaitės) iš Montrealio nakčia važiavusi į Bostoną, tik kad Draugo jūry komisiją apgautų ir pašto antspaudu, ir vyrišku slap-vardžiu. Deklamavo eilėraš-čius iš Metūgių rinkinio. Vai-dino Aukso Žasies epizodus ("aš ją laikau geriausiu savo

kūriniu"). Gal čia ne chrono-logine tvarka surašiau, bet tai nėra svarbu. Epiloge bu-vo apraudojami žuvę partizanai. Epilogas gi užtruko, bi-jau pameluoti, kažkur tarp penkiolikos ir trisdešimties minučių. Čia ji nesinaudojo jokiais lapais. Šviesos buvo tiek prigesintos, kad tik ma-tėsi beletristės-poetės-dra-maturgės - aktorės siluetas. Sūneli... broleli... berneli-mano, dobilėli mano, kokiais žiedais tu sužydėsi, kokiais lapeliais sulaposi... Refrenu kartojosi ir kartojosi tie žo-džiai, vis kiek kitokio atšvals-to. Ir salėje kliudytos mote-rys ašarojo. Kada gi aš bu-vau šitą raudą girdėjęs? At-sikvošėjau tik namie. Pati-krinau savo archyvus. Surad-au: 1966 metų birželio 26-ją panelė Birutė deklamavo Dai-navoje. Štai kaip Tuomet klausiau ją, kuopadinasi. At-sakė: "Rauda". Ir sakė, kad parašiusi prieš kokius ketve-rius metus. Ir vėlėmės tuo-met, kad išeis atskiru leidi-niu. Dabar jau 12 metų nuo Raudos pradžios. Ar ji iš-spausdinta, aš nežinau. Tik man niekur matyti neteko.

Kristina ir Virginija Gudaitės, Jurgio ir Aldonos Gudų dukters. bignusios Loyola College su 86.2 procento vidurkiu. Šią nuotrauką su aprašymu buvo patalpinęs "The Montreal Star".

riantai? Ptolomėjus, matė - me duoda eidrius, eilgiontis eistuvonis. Iš kitos pusės Wegeberichtai pažymi "eks-kursijų" vadovus, Eismantus, Elgius, Elvionis ir pan. Vo-kiečių šaltiniai teigia, jog tos profesijos specialistų buvę ištisi kaimai viena pavarde /žiūr. Ale Horn, Kulturbil - den aus Ostpreussen/. Pri-dėjus tą visą kalbotyros in-formaciją prie V. Sakso iš - samios istorinės medžiagos, gauname gana ryškų a i s - č i ū vaizdą.

Jie kartu yra ir smulkių prekių išnešiojai po toli-mas gyvenvietes, Ameri - kos "panhandler" rūšies ir tolimos pasaulinės prekybos būriuotojai. sugebantieji pri-iminoti imperinės prekybos delegacijas bei kariauti su paskirais karaliais, jei jų muštai jiems atrodo per-brangūs.

Tuo būdu mums paaiškė - ja E i d u v i ū pavadinimas, sudaręs Cezarui nemažą rū-pesčių Galijos kare. Juos randame ištaisius, aišku, Prancūzijos vandenskyroje, kontroliuojančius raktinę per-ėją trimis kryptimis: Loaros upe-Atlantan, Radonu-Vidur-žemini ir Sena-Lamanšan. O ką jie daro? Gi, prisikrovę sandėlius visokių gėrybių, - prekiauja su romėnais ir su vietiniais gallais /panašiai, kaip žydai su skrybėlėmis, laike Antro Karo/. Jų kara-liaus vardas - LAUDAUVYČIUS!

Bus daugiau.

Anuomet, Dainavoje, pu-blika buvo kitokia, daugiausia pirmojo jaunimo kongreso vaikai. Dabar jos klausėsi pu-santro šimto detroitiečių, vi-dutinio amžiaus ir senų žmo-nių. Galvojau sau, kad čia tai saleslady, atsiprašau, sales-person! Tegu kiti rašytojai, duodami literatūros vakarus ar popietes, pasimoko iš Bi-rutės Pūkelevičiūtės. Per-traukos metu ir po visam ji i savo knygas darė įrašus, kas tik prisitartinę paprašė. Ga-la, kad Detrito knygynininkai nebuvo tokie geri salesper-sons: jie publikai tepasiūlė tik ... septynius ar aštuonius egzempliorius Naujųjų metų istorijos. Sako, keliolika i Detroitą atėjo, tai pasidali-nome perpus šv. Antano ir Dievo Apvaizdos parapijų kioskai. Gerai, kad atsirado kitų solenizantės kūrinių.

Prieš keletą savaitių N. Lietuvai pasiūnčiau Windsorio priemiestyje įvykusios LŽS Detrito skyriaus rengtos žurnalistinės popietės apra-šymą. Manau, kad jis jau at-spausdintas, tad už kokio mė-nesio ir pats pasiskaitysiu. Gegužės 5 d. kita popietė įvy-ko S. ir A. Grigalių vaišin-guose namuose Detrito prie-miestyje.

Pagrindiniu paskaitininku čia buvo dr. Kęstutis Keblys, duoną pelnęs iš chemijos, o garbė - iš literatūros, nesgi yra vienas iš rimčiausių lie-tuviškos literatūros kritikų. Detrito bei apylinkių žurna-listams (daugiau kaip 40-čiai žmonių) jis pristatė dabarti-nės Lietuvos, postalininės (atoslūgio) eros poetus bei beletristus. Visą eilę jų, gal apie tuziną iš abiejų žanrų. Dr. K. Keblys klausytojus moka priiršti, nes turi ap-sčiai humoro ir lengvos ironi-jos, nekalbant jau apie dosto-mą dalyką, visada kruopščiai paruoštą. Gaila, kad rengėjų programa buvo taip sudaryta, kad dr. K. Kebliui laikas ap-siribojo vos 25 minutėmis.

Antroji popietės atrakcija buvo aktorius Karolis Balys, kuris ir vėl, kaip anksčiau popietėje, rimtai (ši kartą Mačernį) ir "nerimtai", tad humoristiškai deklamavo.

Solistė Gina Čapkauskienė tarpe australiečių Adelalde, dailės parodos atidarymo proga. Iš kairės: ALB pirm. Vyta. Neverauskas, solistė, kul-tūros F. pirm. V. Baltutis ir smulkininkas P. Matukas.

ALGIMANTO

GAL IR DAUG REIŠKIANČIS, BET MAŽAI SAKANTIS TITULAS

Tiek Kanadoj, tiek ir Jung-tinėse Valstybėse matomas ir jaučiamas lyg ir didesnis dė-mesys etninėms grupėms, jų kultūrai, bendrajai veiklai, na, ir įnašui gyvenamajam kraštui. Daug kur, ypač did-miesčiuose, veikia tarptau-tiniai institutai ar panašūs junginiai, kurių globoje ar bendroje sąrangoje, padėda-ma reikštis ir veikti atski-roms tautybėms, sudaran-čioms kanadinę ar ameriknę visumą. Visa toji parama nė-ra vienoda ir būdinga visoms vietovėms. Kai kur ji labai apčiuopiama ir ryški, kitur tebeapstebima vos simboli-niai. Ir vėl, kai kur bandoma suplakti visas tautybes vienon grupėn, be atskiros identifi-kacijos, dar kitur skatinama visų tautybių atskira veikla ir individualūs pasireiškimai.

Dar kitais atvejais, tautybės bandomos rūšiuoti atski-ro-mis grupėmis. Mūsų atveju, gal ir nebūtų taip bloga, jei lietuviai, latviai ir estai re-prezentuotusi bendrų baltų vardu, kuris būtų ir svares-nis ir gausnesnis, nors bus at-vejų, kada tų trijų tautybių atskiras, ne bendras pasi-reiškimas, gali būti naudin-gesnis ir ryškesnis. Bet, jau visai negera padėtis susida-ro, kai baltai suplakami vie-non "captive nation" grupėn, nes daugelį kartų su tuo pr-an-damas ir savitas savaran-kiškumas ir pripažinimas. Tuomet, jau žymiai mažiau visumoje girdime lietuvių, latvių ar estų vardą, nes lie-kasi tik bendras, gal ir bū-dingas, bet lyg ir mažiau reiškiantis, tas "captive na-tions" vardas. Sakykime, to-kios, atskirai besireiškian-čios tautybės, kaip kroatai, serbai, makedoniečiai veikia ir reprezentuojasi atskirai, nors, bent kiek giliau pažvel-gus, ir jos yra tų visų "cap-tive nations" dalimi. Tuo tar-pu, jau ne kartą teko pastebė-ti, kad, tame "captive" sas-tate, telieka vieni pabaltie-

čiai.

Tokia padėtis neturėtų bū-ti laikoma normalia, nes sie-kiant geresnės, platesnės ir aiškesnės mūsų tautinės re-prezentacijos, kur kas svar-biau spaudoje, per radiją ir televiziją matyti ir girdėti konkretų lietuvių, latvių ir estų vardą, vietoje abstrak-taus "captive nations" pa-žymėjimo.

Sunku būtų spręsti ar toji pabaltiečių diskriminacija, paliekant jiems tik "captive" vardą, yra kieno nors sąmo-ninga ir apgalvota akcija. Gal tai daugiau tik pripuolamas atsitiktinumas, ke jokios ša-lutinės tendencijos. Bet pa-baltiečiai neturėtų dėl to tylė-ti ir leisti pamažu iš viešu-mos "išimti" lietuvių, latvių ir estų vardus, pakelčiant tuo "captive", šiaip jau ramiu, šaltu ir daug kam svetimųjų mažai suprantamu vardu.

Kai kur jau girdime apie "captive nations" dienas ar savaites, o būtų kur kas efektyviau ir garsiau, jei tos die-nos, savaitės ar įvykiai turė-tų aiškų ir nedviprasmišką lietuvių, latvių ir estų tautų pavadinimus. Kitu atveju, kas ten žino, gal ir Pabaltijo tau-tinės vėliavos bus pakeistos kokia nors nieko nesakančia "captive" vėliava. Tad, rei-kėtų tam tikro susirūpinimo ir bent kiek akcijos, kad atė-jus laikui, nebūtume pastatyti prieš naują, bet mums nere-i-kalingą ir nenaudingą faktą. Kratykimės ir vengkime to "captive" titulo. Jis mūsų tikrai neaukština!

VIENERIŲ METŲ SUKAKTIS

A. a. dr. Juozas Pajaujįs mirė birželio mėn. 10 d. 1973 m. New Yorke. Taigi jau su-ėjo 1 metai.

Dr. J. Pajaujįs, punskietis, buvo didelių gabumų vyras, mokėjo keliolika svetimų kal-bų, buvo žymus žurnalistas, Lietuvos seimo narys nuo valstiečių liaudininkų, ekono-mikos profesorius, I-mas Mykolo Slezevičiaus Lietuvos vyriausybės Vilniuje spaudos šefas, Klaipėdos Prekybos Instituto, Vilniaus ir Alias-kos (USA) universitetų profe-sorius, yra išvertęs iš pran-cūzų, vokiečių, italų, anglų ir kt. kalbų mokslinių ir li-teratūros veikalų.

Buvo nuteistas mirties bausme už dalyvavimą suklī-mime prieš A. Smetonos vy-riausybę, sėdėjo kalėjime Lietuvos ir bolševikų laikais, buvo ištremtas iš Lietuvos į Prancūziją.

Paskutiniu laiku gyveno nuo 1946 m. USA ir dirbo kongre-so bibliotekoje. Aktyviai da-lyvavo Vilko ir valstiečių liaudininkų veikloje, redaga-vo "Varpą". Mirė New Yorke arti 80 metų. Paliko žmoną Emiliją Leonaitę ir dvi duk-ras su anūkais ir kitas gimī-nes Kanadoje ir USA bei Lie-tuvoje.

Tėvas buvo dūkas ūkinīn-kas ir kalvis.

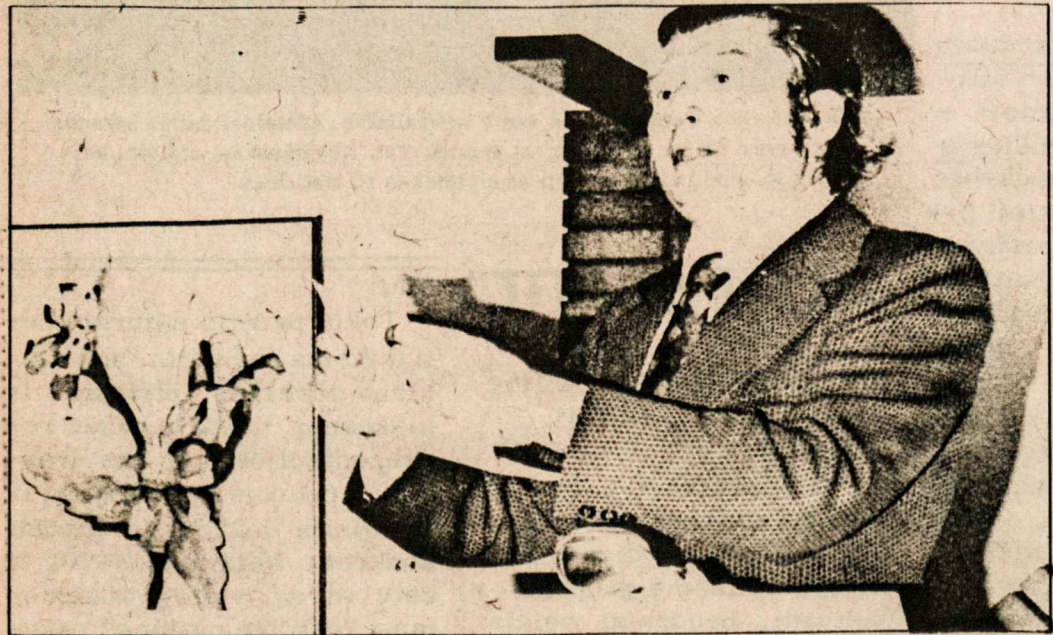
J.

3 psi.

LIETUVIŲ KATALIKŲ MOKSLO AKADEMIJOS

ŽURNALISTIKOS PREMIJA

PASKIRTA ŽURN. VLADUI BŪTENUI

Žurnalistas Vladas Būtenas yra vienas iš rašytojų, kuris turi pagrindinį tikslą atvaizduoti visą tikrovę ir jos būdingus bruožus, kurie vyksta mūsų lietuviškoje visuomenėje. Jo pažvalga į lietuviškąjį išeivijos pasaulį yra pagrįsta duomenimis, kurie nieko bendro neturi su pojūčiais. Jis yra tiesioginis rašytojas: rašymo būdas ir jo kūryboje išsivystę įgūdžiai, leidžia jam daugiau išgauti iš aprašomos vietovės duomenų. Aprašymas reikinių vykstančių lietuvių nausedijose yra jo rašymo norų polinkis. Ši rašymo kryptis pas jį vyrauja neatskiriama susijusi su turiniu, kuriame sutelkiama daugelio lietuviškų sanbūrių veikla. Visuose jo straipsniuose apybraiža išlieka jo rašymo stiliaus prieskonių veiksmas: ryškis ir vaizdingas.

Žurn. Vladas Būtenas rašymo sandarai ir jos būdai turėjo dideles įtakos kovos prieš Lietuvos okupantus. Šiandien jis pastoviai kas savaitę rašo apie lietuvišką visuomeninį bei kultūrinį gyvenimą dvejose laikraščiuose. Labiausiai pagarsėjo savo dvių tomų knygomis „Kritusieji už laisvę“. Šiose knygose pateikiami tikri įvykiai ir vaizdai Lietuvos laisvės kovotojų.

Su kun. Algimantu Keziu, S.J. praleido penkias savaites Pensilvanijoje rinkdami medžiagą ir darydami nuotraukas apie ten gyvenusius ir tebegyvenančius lietuvius. Jie lankėsi ne tik puošniose klebonijose, bet taip patėjo, jo žodžiais tariant, į juodžiausias smukles ir buvusias anglių kasyklas. Šiandien jau yra parašęs pirmąjį tomą „Pensilvanijos Lietuva“, kuris greit pasirodys knygų lentynose. Šioje knygoje jis išryškina Pensilvanijos lietuvių ateivių ligi šiol neužgesusį lietuviškumą. Žurn. Vladas Būtenas šiuo darbu didžiuojasi sakydamas, kad Pensilvanijos Lietuva bunda.

Žurn. Vladas Būtenas turi džiaugsmingą pažinimą į gyvenimą. Jis yra pačios prigimties apdovanotas žurnalisto talentu, kurio vystymasis priklausys nuo to, kiek išorinės aplinkybės jam leis tą savo žurnalisto-rašytojo prigimtį pletoti...

iš biuletenio Mūsų Žinios, Čikaga, 1974. geg. m. 19 d.

Mergvakario daina.

Akmuo be kraujo,
Vanduo be sparnų,
Papartis be žiedelių.

O kaip as, o kaip as
Jaunas bernelis,
Be jaunos pjovėjėlės?

Parduosiu žirgą
Ir aukso balną -
Samdysiu pjovėjėlę.

O ir išgirdo
Jauna mergelė
Daržely vaikščiodama..

Neparduok žirgo,
Nei aukso balno -
Aš būsiu pjovėjėlė.

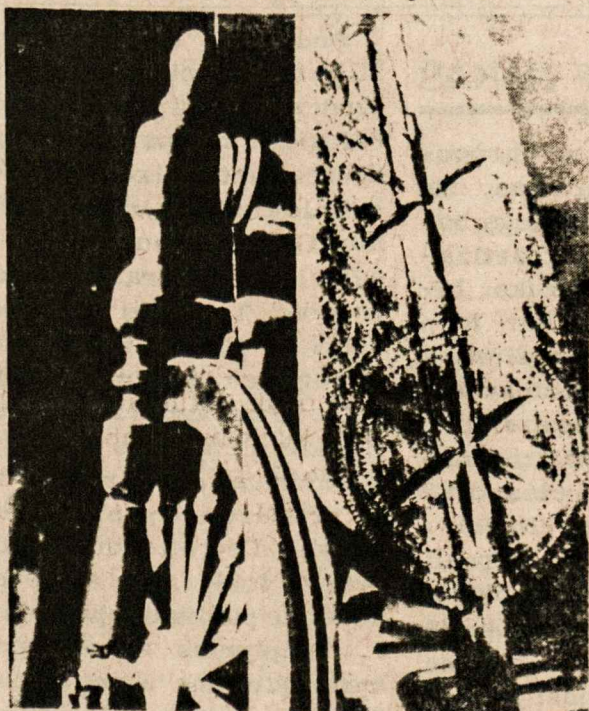
Akmuo be kraujo,
Vanduo be sparnų,
Papartis be žiedelių.

O kaip as, o kaip as
Jauna mergelė,
Be jauno artojėlio?

Parduosiu žiedą
Ir vainikėlį -
Samdysiu artojėlį.

Pagirdo jaunas,
Jaunas bernelis,
Apie sodą vaikščiodamas.

Neparduok žiedo,
Nei vainikėlio -
Aš būsiu artojėlis.

Sutartinė

Keturios, keturios
Brolukų klėtys.
Tau dobilo penki lapai,
Dobilėlio trys lapeliai.

Visos keturios
Rugelių pilnos.

Reiks tau, marte,le,
Žali rugiai malti.

Duok Dievas malti,
Be tik neišalkti.
Tau dobilo penki lapai,
Dobilėlio trys lapeliai.

Joninių kupoliavimo daina.

Ein Saulelė aplink dangų,
Ei kupoliau, kupolėli,
Aplinkui dangų mėnulio kelti,
Ei, kupoliau, kupolėli,
Kelkis mėnuli, kelkis, šviesusis,
Ei kupoliau, kupolėli,
Jau aš šviesi seniai kėliausi,
Ei kupoliau, kupolėli,
Jau nušviečiau visą svieta,
Ei kupoli, kupolėli,
Seną, jauną, mažą, didį,
Ei kupoliau, kupolėli.

Eina martelė aplinkui dvarą,
Aplinkui dvarą šešuro kelti...

Vestuvių daina.

Sėk, sesele, rūteles,
Seserėle, rūteles.

Kai pasėsi -apravėk,
Ravėdama laistinėk.

Kai pasėjau -linksma buvau,
Apravėjau - dar linksmesnė,
Tik nuliūdau skindama,
Vainikėlį pindama.

Paskutinį vakarėlį

Aš pas savo motinėle
Už stalelio sėdėjau,

Kaip roželė žydėjau.

Paskutinį vakarėlį

Žalių rūtų vainikėlį
Ant galvelės, ant glotnios,

Ant kaselės geltonos.

Paskutinį vakarėlį

Aš pas savo tėvuzėlį
Už stalelio sėdėjau,

Kaip rūtelė žydėjau.

JAUNŲJŲ APSAKYMAI

(Perspausdiname iš 1966 m. Vilniaus "PERGALĖ" žurnalo)

Kietakaktė

E. KRIPAITIS

Griūva mano mažasis pasaulėlis. Skyla tartum pumpuro lukštelis, saulei pašildžius, eizėja kaip kažkada sudužęs ir suklįjuotas molinis šotis. Tai vienur, tai kitur klįjai staiga atsileidžia — sukelė pimpli ir nukrinta. Nesulaikysi ir nepriklijuosi jos, kad ir norėtum. Tik as nebenuoriu. Tegul įsiveržęs karštas svajonių vėjas pėšo užuolaidas, tegul braukia nuo stalo viską — išsiuvinėtas servetėles, apvystusias, nebekvepiančias gėles, neparešytų laišku popierių, viską. Sulaikiusi kvapą, aš žvelgiu pro atsiverusį langą ir negaliu atsistebėti, negaliu užmatyti, kas ten slepiasi už tų mėlynuojančių tolių. Aš pavydžiu skubantiems, bėgantiems žmonėms, kurie turi kažkokių labai svarbių reikalų, kurie dalyvauja gyvenime, net patys to nežinodami ir niekuomet negalvodami apie tai. Iki šiol aš buvau tik stebėtoja, o dabar traukiu į šnerves dulkių ir prakaito kvapą — judančios minios kvapą ir jaučiu, kaip srovė mane neša į priekį. Svarbiausia, kad aš pati noriu eiti, noriu skristi, noriu išeiti ir rasti...

Kaip netikėtai, kaip siaubingai paprastai ir truputį juokingai viskas įvyko. Jeigu kam nors papasakočiau — nepatikėtų. Pradžioje aš pati negalėjau suprasti, ir tik dabar, kada praėjo geras laiko tarpas, pradėdau susivokti. Iš debesis atstumo matyti žymiai daugiau. Pirmą aš maniau, kad tai, kas įvyko, — atsitiktinumas, kad aš galėjau likti nuobalėje, savajame pasaulėlyje, savajame kiautelyje, ko aš ir norėjau tuomet, manydama, kad mano ateitis aiškiai nužymėta, o aš neturiu teisės ir nenoriu jos griauti. Dabar aš supratau, kad anksčiau ar vėliau mano kiautelis turėjo skilti. Ką aš laikiau pastovia ramybe, tebuvo laikinas poilsis. Man labai gaila, kad aš per vėlai supratau šitai, kad pati savo rankomis atstūmiau, gal būt, laimę, kurios dabar ieškau.

Tą vakarą aš ilgai dirbau. Namų ėjau pėsčiomis, norėjau šiek tiek prisivakščioti. Oras buvo žvarbus, drėgnas, ir aš sąmoningai stengiausi atitolinti ir vėliau dar labiau pasimėgauti malonia sugrįžimo valandėle, kada mano mažasis Henrikas, šiltas lyg kačiukas, išskėtęs rankutes pribėga, apkabina kaklą ir iš džiaugsmo vos ištaria: „Mama, mamytė, kur tu buvai taip ilgai?“ Rudeniškai išblėsusį dangų buvo aptraukę sunkūs daugiauoksniai debesys, tik kur-nekur palikdami šviesią properšą. Greitai temo. Užsidegę gatvių šviestai, dangus išnyko, ir beliko tik vėjas, stiprus ir šaltas, kiaurai perkosiantis. Aš buvau pavargusi, per dieną išsekusi, kada ir vėjas atrodo šaltesnis, negu jis yra iš tikrųjų, kada ir — karas tamsesnis, kada prieš akis nesimatoma jokio žiburėlio. Džiaugiausi, kad neramioje tamsoje manęs laukia šviesi ir jauki salelė — namai ir du tos salos gyventojai — mano sūnus ir motina.

Vakarienės metu mama pasakojo, kaip Henrikas grįžo iš kiemo, gaudžiai verkdamas. Jis ilgai nenorėjo sakyti, dėl ko verkęs, bet paskiau prisipažino, kad vaikai jį pavadinę „smaližiumi“. Ką tai reiškia, kaip vėliau įjėdu išsiaiškino, Henrikas nežinojo, bet, maty, mažo žmogaus savigarbą kaip tik dėl to buvo dar labiau įžeista. Pasiėmusi knygą, aš ruošiausi eiti į lovą, kai suskambo telefonas.

— Laba diena, — tarė nepažįstamas vyriškas balsas.

— Labas vakaras, — atsakiau.

Vyriškis patylėjo ir nusijuokė, droviai ir nenatūraliai, užspringdamas.

— Atleiskite... Aš juokiuosi iš savęs... Aš taip ilgai ruošiausi šitam skambučiui, net p-pamiršau, kad vakaras... — nebaigęs sakinio, jis nutilo.

— Aš jūsų nepažįstu, — tariau.

— Žinau, kad jūs nepažįstat manęs, bet aš skambinu jums... būtent, jums...

Jis pasakė mano pavardę, vardą ir vėl nutilo. Nemaloni pauzė tęsėsi gana ilgokai, ir aš ėmiau pykti.

— Aš inžinierius, — pagaliau tarė nepažįstamasis, lyg tai būtų buvę labai svarbu.

Vardas jo buvo Augustinas, o pavardė — Kleiza. Atrodo, nieko nuostabaus, nieko nepaprasto. Man paskambino kažkokiu reikalu nepažįstamas žmogus, ir tiek. Tik mane pykino nepaprastai ilgos pauzės.

— Jūs su koku nors reikalu?

— Ne... Tai yra taip... Pagaliau aš sakysiu tiesą. Jokio ypatingo reikalo aš neturiu, bet norėjau... norėjau pasitarti su jumis.

— Prašau, — tariau ir, matyt, gana piktai, nes mano keistasis klientas išsigando.

— Dovanokite, kad sutrukdžiau — tarė jis, — dabar aš nebėgiu k-kalbėti... Aš paskambinsiu k-kitą kartą.

Darbe daug nepažįstamų žmonių kreipiasi į mane įvairiausiais klausimais. Aš advokatė. Tikriausiai kas nors pasakė jam mano namų telefoną, jis paskambino, bet paskutinę akimirą persigalvojo. Vargšas mikniu! Mano pačios kalboje yra defektas — susijaudinus: aš imu nežymiai užsikirsti, ir užtenka pagalvoti, kad štai imsiu mikcioti, — toliau kalbėti nebėgiu. Man pagailo šito nepažįstamo likimo draugo. Tik niekaip negalėjau suprasti, kurių galų jis jaudinosi.

Praėjo trys dienos. Aš buvau pamiršusi kuklųjį miknių, bet iškart jį pažinau iš malonaus, žemo balso. Jis atrodė linksmas ir žymiai drąsesnis.

— Kiekviena diena turi spalvą, — tarė jis. — Man ši diena nuo pat ryto švelniai rožinė, permatoma ir skaisči. Aš, tai priklauso nuo gero oro, bet vis tiek... Nejučiom imi šypsotis, tikėti ateitimi, pradėti pasitikėti žmonėmis ir visų svarbiausia — pačiu savimi... Gal aš jus labai traukiau?

„Oho, kai nereikia — iškalbingas...“ — pagavojau.

— Nieko! Tik aš nesuprantu, kam reikalinga tokia plati įžanga, — tariau.

— Taip reikia... Aš negaliu paaiškinti... kol kas... bet t-taip reikia...

— Norėtysi trumpiau, rodos, aš nesu tokia kietakaktė.

— Nepykite ant manęs! Trumpiau n-negalima...

Jis pastebimai pradėjo mikcioti, ir aš apsidžiaugiau, kada savo svarbių reikalą jis atidėjo dar sekančiam kartui. Sprendžiant iš balso, tai turėjo būti netoli keturiasdešimties metų vyras, tikriausiai labai negražus, dramblotas ir dėl savo fizinių trūkumų išlaikęs berniokišką kuklumą, tyrą sielą ir lakią fantaziją. Stovi prie telefono toks plačiaveidis gerasirdis žaliukas, rausta, bala ir mikčioja... Juokingai! Pagaliau aš nieko nežinojau apie jį ir dabar nežinau, jo išvaizda ir vidinis pasaulis — gryniausias mano pačios išsigalvojimas.

Didžioji vidurvasario šventė yra Joninių išvakarės. Tuoj po pietų, pievose ir laukuose prasideda 'kupoliavimas' — vaistinių žolių rinkimas. Jaunimas eina būriais, renka žoles ir dainuoja kupolines dainas.

Vakare kuriamos Joninių ugnys: ant kalnelių laužai, ant ilgų karčių iškeliamos uždegotos smalinės statinaitės, arba senų ratų stebulės.

Šios ugnys apšviečia laukus ir tikima, kad tada apsaugo derlių nuo visokių kenkėjų, jų tarpe ir raganų. Į laužą metamos ir deginamos žolės, kad dirvose piktžolės išnyktų. Laužo pelenai ir anglys išbarstomi po dirvas, nuodėgultai įkaitinami į javų laukus, — visa tai apsaugą derlių nuo visų galimų pavojų.

Jaunimas eina aplink laužų ratelius, poromis susikibę šokinėja per laužą, kad sveiki būtų. Iš Joninių laužo surinktomis žarijomis išnaudojami namų židinio ugnis, pirma senąją užgesinus.

Šeimnininkas Joninių rytą, arba išvakarėse, nuogas apibėga aplink savo lauką, tada niekas jų neapkerėsia. Per užgesusias Joninių laužavietes pervaromi gyvuliai būsia sveiki. Kad apsaugotų gyvulius nuo raganų ir burtininkų, Joninių išvakarėse tvartų duris apkaisto šermukšnių šakelėmis, tada raganos negali į tvartus įeiti.

Visą Joninių naktį jauni — mas neina miegoti, maudosi upėse ir tvenkiniuose, ypač moterys, kad būtų gražios ir sveikos visus metus. Joninių rytą, dar saulei netekėjus, reikia nuogam pasivilioti ra-soje, tai pranyks išbėrimai... Niekad vanduo neturi tokios gydomos galios, kaip Joninių naktį.

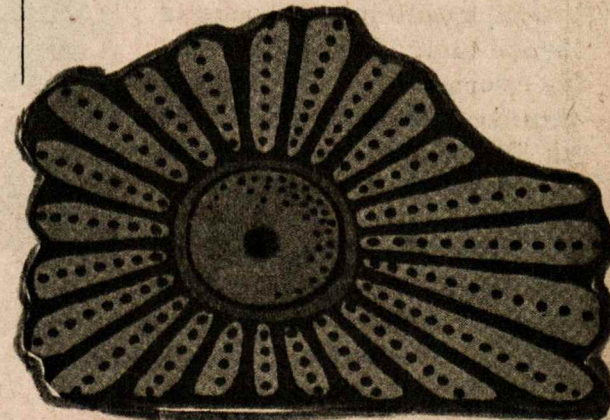
Mergaitės buria su vainikais: meta juos per galvą į medį, atsiskusios į jį muga-ra. Iš kelinto karto vainikas užsikabins ant šakų, už tiek metų ištėkės. Kitos pina vainikus iš kelių laukų gėlių, kurias ant stūlo traukia per langą į vidų. Tokius vainikus deda po pagalve, ir koki vyrą susapnuos, už to ir ištėkės.

Dar plukdo vainikus vandenyje kartu su vaikinais, duodamos vainikams savo ir berniukų vardus. Kurie vainikai suplaukia draugėn, tie bus pora. Jei kuri pora susidraugauja Joninių naktį, tai veddybos beveik tikros.

Daroma daug būrimų, norint praturtėti. Tą naktį žydės paprtis, ir kas randa jo žiedą, tas viską žino, mato žemėje paslėptus turtus. Tačiau piktos dvasios visaip trukdo, kad žmogus to žiedo nerastų.

Joninių rytą, patekėdama saulė "šoka" arba "rėdosi": mainosi įvairiomis spalvomis, plasdina. Žmonės eido-vo žiūrėti tekančios saulės. Kas visą naktį naktį nemie- Kas visą naktį nemiegojo, tas gali matyti bešokančią saulę.

Parinko B.V.N.

NEPRIKLAUSOMA LIETUVA

FELJETONAS

APSILANKYMAS PAS LIETUVOS IMPERATORIŲ
Tablyčia apie pribuvimą paslo karaliaus Babilonijos dvaran Imperatoriaus mūsų Bimbalo Juodojo (išguldya pagal šių dienų liežuvių lietuvišką per J. Gedvilą).

(Pradžia 21(2100) numeryje)

- Kaip tai? Vadinasi, slavų, kaip tokių nėra iš viso? - stebėjosi Chazas-el-Chazar, - rusai, bulgarai, čekai, serbai, sorbai, lenkai ir kiti yra tie patys lietuviai? - Gryniausi lietuviai, - pavirtino Kultūros ministeris.

- Bet juk gi jų niekas nevadina lietuviais, o tik slavais, - prieštaravo pasiuntinys.

- O pasakyk Tamsta man, ką reiškia žodis "slavas"? - Nežinau, - prisipažino pasiuntinys.

- Ot, tai atsiminkite, jog "slavas" yra kilęs iš lietuviško žodžio "šlovė", tačiau kaip ir kiekvienoje tautoje, taip ir mes turėjome šveplius, kurie negalėjo ištarti "š", o tik "s", - paaiškino Kultūros ministeris.

- Tai ar jie patys nežinojo kaip save vadinti? - paklausė pasiuntinys.

- Šie, jūsų tariamieji slavai, ne tiksliai nežinojo savo kilmės, savo vardo, bet jie net nesugebėjo ištarti nei vieno garso, net nesugebėjo eiti.

- Niekas nesupranta, - nu-

stebo pasiuntinys.

- Gerai, - papasakosiu nuo pat pradžios visą tą vadinamą slavų istoriją, - pasisiūlė Kultūros ministeris.

- Buvo tai prieš daug metų. Jūs žinote, kad Lietuvos Imperijos ribos rytuose eina pagal Kinijos sieną, Indiją, Persiją,

paskui užima visą Europą iki Viduržemio jūros, Atlanto ir eina į šiaurę velnias žino kur. Vienais metais mūsų liaudų vedami vyčiai, pastebėjo stepėse tūkstančius rėpliojančių žmonių; pusnuogiai, ryjan tieji žolę, šaknis, kirminėlius, vabaliukus ir pan. Neturėjo jie jokių drabužių, tik naktimis apsidengdavo sausomis žolėmis nuo šalčio. Kadangi pirmoji ši sutvėrimų dalis buvo surasta ankstyvą rytą, dar neišėjus rasai, prie Kijevo, tai mes juos pavadinome Kijevo Rasa. Už kelių dienų šių sutvėrimų buvo pilnos stepės ir mes jiems davėme Rytų Galindų vardą. Šis vardas yra kiek iškreiptas, nes turėtų būti Rytų Glindų, kadangi jų galvos buvo pilnos glindų. Bet nenorėdami įžeisti nei jų, nei pietinių Galindų, vadinome juos Rytų Galindais. Greitai mes išmokėme juos glindų gaudymo sporto, kurį jie rūpestingai atlikdavo kiekvieną rytą ir tai suteikdavo jiems didelį malonumą. Tačiau prieš tai turėjome su jais daug vargo. Jie nemokėjo iš viso kalbėti. Urzgė, čirškė, žviogė, šnypstė, bet jokio žmogiško garso negalėjo išduoti. Gerai įsitikinę, kad tai žmonės, o ne kokios nors beždžionės, mes sumobilizavome iš visų Lietuvos Imperijos dalių jaunus vyrus. Jų uždavinys buvo šiuos primitivius žmones išmokyti kalbėti. Kad lengviau darbas eitų, suskirstėme šiuos laukinius į daugelį grupių. Pvz., Kijevo Rasas atidavėm aukštaičiams, Samaros laukinius - sėliams, Kazanės - džūkams, baltaniečius - jotvingiams, moravus - suvalkiečiams ir t.t. Pirmiau - sia buvo įsakytas šiems laukiniams išmokti žodį "stoti".

Palengva, palengva, jie išmoko atsistoti. Toliau išmokėme juos "eiti". Išmoko jie ir eiti. Išmokėme "ėsti" ir jie išmoko ėsti. Toliau pasakėme, kad jie ant pečių turi "galvą", turi "rankas", kad jie stovi ant "žemės", kad skystis, kurį jie geria, vadinasi "vanduo", jei sušąla - "ledas", bet tai atsitinka tik tai "žiema", kai atsiranda "sniegas". Išmokėme juos gerai lietuviškai per kelius mėnesius. Taigi, Tamsta, ponas pasiuntinys, - toliau tęsė Kultūros ministeris, - gal dar nežinojai, jog slavams mes, lietuviai, davėme kalbą, pradinį kultūros laipsnį? Tiesa, ne visus slavus arba Rytų Galindus lietuviškai mokėta pati lietuvių gentis, todėl ne visi slavai kalba ta pačia lietuvių kalba, nes ir patys lietuviai kalba daug tarmių, dialektų...

- Bet ar daugelis tarmių bei dialektų nekenkia valstybės vieningumui? - pertraukė pasiuntinys.

- Ponas pasiuntinys, - įsiterpė pats Imperatorius, - yra pasaulio tik dvi tautos tokios vieningos: tai mes, lietuviai ir arabai.

- Mes, arabai, - pareiškė pasiuntinys, - tarp savęs gi kartais ir gerokai pasiginčijame.

- Mes taip pat, - pritarė Kultūros ministeris, - mes turime fašistinę gentį sudėvičius, kurie, nors būdami mažuma, nori mums prikergti savo tarmę. Pvz., mes sakome "gardus", o jie - "skanus", mes tariam "grauzus", o jie "puikus" ir t.t. ir t.t., tačiau mes juos laikome gana kietai. Jie negauna nei kuni-gaikiščių, nei jokio rikio, o valdomi mūsų tiesioginio įgalinimo. Lietuvos Imperijoje fašizmui nėra vietos, - užbaigė Kultūros ministeris.

- Jeigu nebūčiau čia atvykęs, turbūt, niekad nebūčiau žinojęs, kad ir aš esu lietuvis, - pareiškė Šeškov.

Kažką jam norėjo pasakyti Kultūros ministeris, kaip visus nukrėtė šiurpulis, išgirdus nežmonišką moters riksmą sostinės šiaurinėje dalyje.

- Kas čia? Gal gaisras? -

kruptelėjo Imperatorius. - Kanceleri, skubėk pažūrėti! Kanceleris, skubiai pagriebė dar kruopinės dešros gabalą ir išbėgo riksmo pusėn. Po kelių minučių grįžo su besišypsiančiu Teisingumo ministru, kuris ką tik ištraukė savo žmonai pagedusį dantį. Sakė, kad buvo nežmoniškai skausmas.

- Atneškite kisielių! - paliepė Imperatorienė.

Tuojuo ant stalo atsirado didelė gelda pilna kisielių, kurion kiekvienas merkė savo šaukštą. Kaip mat gelda ištuštėjo.

- O dabar, brangūs svečiai, gersime midaus, kiek tik pakelsime, - pareiškė Imperatorius.

- Ja-ūū, - suriko kanceleris.

- Ura! - pritarė Šeškov. Tačiau pasiuntinys kažką pašnibždėjo savo vertėjui iš ausių šis kreipėsi į kancelrį.

Reikalas buvo visiems aiškus ir Imperatorius pareiškė:

- Ponai, čia netoli už tvarto. Kadangi labai tamsu, tai būkite atsargūs. Bet, atrodo, kad ir man pačiam reikia išeiti. Tita, paimek glėbį balanų. Pašviesi mums.

- Ale už tvarto eidamas, nusiimk karūną, - pastebėjo Imperatorienė.

- O mes, moterys, tiek tolineisim. Čia pat už stubos, - pareiškė vaidilučių Mama.

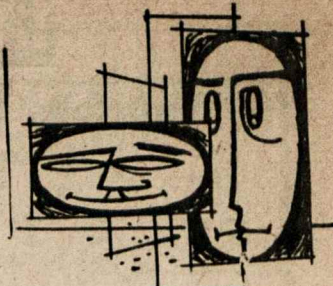
Po kurio laiko vėl visi svečiai susirinko prie puotos stalo. Didelis molinis puodas buvo pilnas midaus. Mediniu samčiu kiekvienas pylėsi midų į savo puodukus ir kėlė tostus.

- Pasakykite, ponas Kultūros ministeri, - paklausė pasiuntinys, - kas tai per tauta yra keltai, kurie gyvena Airijoje, Škotijoje ir Anglijoje?

- Keltai nėra jokia atskira tauta, o tik lietuviai nusikaltėliai, kurie buvo nubausti ištrėmimu į tas salas. Jie buvo prievarta išvežti keltais ten apsigyventi. Todėl juos ir vadina keltais. Tikrumoje jie yra įvairiausių genčių lietuviai, - atsakė ministeris.

Šiuo metu Krivių Krivaitis davė ženklą, kad jau gerokai

KREVI VEIDRODŽIAI

KAS DIENINĖS PASTABOS:

Jei traktuosite nedidelį klientą visiškai panašiai, kaip traktuojate stambų, - jis pasiliks su jumis ir paaugęs.

Patarimas nevedusiems: veskite. Jei gausite gerą žmoną - būsite laimingas. Jei gausite blogą - tapsite filosofu.

Mes visada turime žinoti, kad žvelgti per dažnai atgal yra gana pavojinga, bet žvelgiant per toli pirmyn... galime praleisti daug nemigo naktų.

Protingieji labai daug gali išmokti iš savo priešių.

Paruošė V.Š.

Aš, daktare, Jūsų vietoje gydýčiau, jei po visų medicinos mokslų nieko blogo savo paciente nerastačiau!

Išgerta ir laikas eiti miegoti, nes Imperatorius rytoj turi sudyti kiaušieną, o Imperatorienė gaminti kepenines dešras.

Visi nuėjo gulti.

Rytojaus dieną su Prekybos ministru ir kancelriu buvo smulkmeniškai aptarta prekybos sutartis, pavalgyta grikių košės ir svečiai. Dirsės vedami išėjo per Pinsko balas namo.

TREJI METAI

Gegužės 3, NL paminėjo prieš tris metus mirusį Vytautą Slėnį ir šalia patalpino velionės nuotrauką. Skaitant skausmingą tėvelių, ypač mamos, mirusio sūnaus prisiminimą, žiūrint į velionės nuotrauką, savaimingai užplūsta netolimos praeities prisiminimai. Priešakis su-

grįžta per visą pasaulį nusikambėję Expo 67 metal ir pakartotina viešnagė Montrealyje. Tai buvo tie metai, tie pasaulinės parodos laikai, kai apžiūrinėjant įvairių pramatinųjų paviljonus, teko arčiau pažinti velionį Vytautą. Jauną, tuomet neturėjusį net 40 metų, pilną energijos, visur suspėjantį, tvirtybę žydintį vyrą. Tuomet ypatingą dėmesį atkreipė nuoširdus velionio draugiškumas ne per gerai pažįstamams bastūnams. Tuo labiau, kad gyvenimu nusivylęs velionis, nesidrovėdamas dalinosi savo siom problemom. Kalp ir pasikliaudamas, ar tikėdamasis pagelbinių minčių, kurios gal ir padėtų surasti tinkamesnių sprendimų. Logiškai viską svarstant, kitaip ir negalėjo būti. Jaunas ir dar toks pajėgus vyras juk galėjo pakreipti savąjį likimą bent kurion norimon kryptin. Perėjus nūdienos šešėlius, jis galėjo ir toliau, kaip kiekvienas, susidaręs šviesios ateities planus, žingsniuoti dar labai ilgą, prieš jį nusitęsusių gyvenimo keliu.

Bet likimas ne visuomet derinasi prie žmogaus planų, ar prie jo siekimų. Likimas kartais būna labai žiaurus. Žiauresnis negu kas gali įsivaizduoti. Ir kaip gi kitaip galima apie tai pasakyti. Kalp tą viską reikėtų suprasti, kuomet gražiausiu pavasario laiku, žiedais besikalšančios gegužės angoje, ištinka skaudus smūgis. Skaumas tuo didesnis, kad jis toks netikėtas, o ironijai dar pavasaris ir gyvybe besiskleidžianti gamta. Ir dar tuo pačiu laiku kai visas pasaulis rengiasi paminėti svarbiausią gyvybės pradininkę motiną. Kada jos garbei giedami himnai, o iš pirmųjų žiedų pinami gėlių vainikai. Ir kaip tik tuo momentu vienintelis ir brangiausias sūnus yra šaukiamas užbaigti žemišką kelionę. Net neatsisveikinęs privalo amžinai atsisukti ir savo draugais, savo artimaisiais ir su savo, jį taip mylėjusia motina. Turbūt niekas, o niekas visame pasaulyje, koklame skausme jis beskenėtų, nesupras to jausmo, tos širdgėlos. Neatjaus to gallesčio kuris apima netekus mylimiausio asmens. Tikrai tas supras, kuris pats pergyveno tą skausmingąją valandą.

S. Prancūnas

5 psl.

ŠV. KAZIMIERO PARAPIJOS ISTORINIAI METMENYS

20

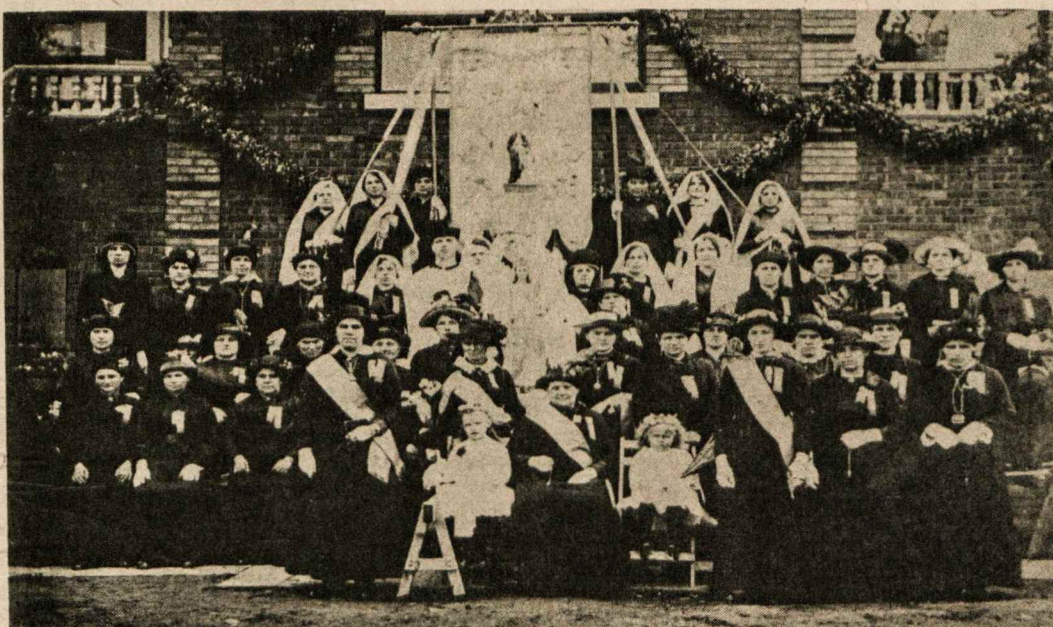
Spausdiname Montrealio lietuvių, susijusių su Šv. Kazimiero parapija istorinius įvykius, kaip yra paruosę - būda, mas vikaru kun. Jonas Gaudzė.

Lietuvių sv. Kazimiero pirmoji bažnyčia buvo medinė, iš lauko apinūryta plytomis. Bažnyčios gale (už altoriaus) buvo klebonija. Nors bažnyčios altorius jau buvo konsekruotas 1916 m. balandžio 9 d. (sekmadienis) ir pamaldas galėjo laikyti, bet dėl nepilno bažnyčios įrengimo, nebuvus pilnai pašventinta. Vargonai buvo įdėti gegužės mėnesyje už \$ 2350. Nežiūrint esamų trūkumų, pirmą kartą lietuvių parapija šventė ir apvaikščiojo su procesija Dievo Kūno šventę gegužės 25 dieną. Bažnyčia ne tik iš vidaus, bet ir iš lauko pusės buvo papuošta ilgaus vainikais. Procesijoje dalyvavo visi parapijiečiai, šv. Kazimiero d-ja, šv. Onos d-ja, Gyvojo Rožančiaus narės, parapijos komitetas su ženklais ir suorganizuotas parapijos choras. Kita didelė šventė buvo rugpjūčio 20 d., tai iškilmingas visos užbaigtos bažnyčios pašventinimas, arba naujos parapijos oficiali gimimo šventė. Buvo atvykęs vyskupas J. Malon atlikti bažnyčios pašventinimo.

Prie kun. J. Vyšniausko, sekmadieniais po pamaldų visi žmonės eidavo į salę, kur bendrai praleisdavo visą popietinį laiką. Buvo suorganizuotas savas dūdų orkestras, kuriam vadovavo Buzas, pats klebonas irgi buvo muzikos mėgėjas, jis grodavo ant baso. Salėje grodavo orkestras, žmonės padainuodavo liaudies dainas, susitikę pažįstami pasikalbėdavo, vaikai žaidė. Tada niekas neskubėjo į namus, nes čia vyko pilnas lietuviškas gyvenimas. Buvo ruošiami vaidinimai, kuriuos režisuodavo klebonas, o programos metu artistams sufleruodavo. Senesnieji parapijiečiai Vyšniauską prisimena kaip šiurkštoko būdo, bet geros širdies. Jis parapijos reikalus tvarkė šviesiai. Karo metais, kun. J. Vyšniauskas išrašė visiems vyrams paliudijimus su nuotrauka ir parapijos antspaudu, kad nepaimtų kariuomenę. Kada kun. J. Vyšniauskas kalėdodavo, atėjęs į parapijiečio namus, jei rado vaikų, jiems liepdavo pagiedoti "Sveiką Jėzus gimusį"... paskiau duodavo saldinių ir kokių šventosjo paveiksluką.

Žiemos metu parapijos salėje buvo rengiami dažni vaidinimai arba koncertai, o vasaros metu, po pamaldų daugelis važiuodavo piknikauti į Teterville miškuotą parką, kur būdavo gražių aikštelių.

Kol dar parapija turėjo skolų, nebuvo įmanoma tuojuo statyti atskirą mokyklą, bet tas reikalas gražiai išsprendė ka-

Šv. ONOS DRAUGIJOS (kurį ir šiuo laiku veikia) SURUŠTA DEVINTINIŲ PROCECIJA, 1916 METAIS.

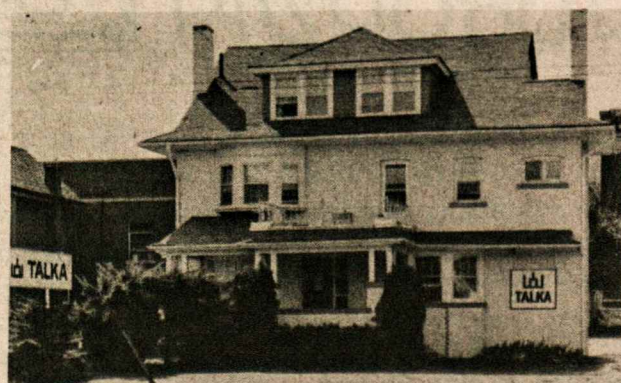
da pavyko gauti lietuviams vaikams atskiras klases prancūzų mokyklose. Pirmaisiais metais tėvai suveždavo vaikus šeštadieniais į par. salę, kur juos mokė pats klebonas Vyšniauskas, jam atėdavo padėti klierikas J. Šimkus. Čia ruošė vaikus prie pirmos komunijos ir kartu mokė lietuviškų dalykų. Vaikai Vyšniausko bijodavo, nes jis kartais ausį patempdavo, arba nykščiu per galvą paburkdavo.

D. Girdauskienės liudijimu remiantis, tais prieškariniais laikais buvo labai lengva gauti Kanados pilietybę. Į lietuvių "Vytauto" klubą atėdavo žydelis, kuris mokėjo lietuviškai, jis užpildydavo reikiamus blankus pilietybei gauti už \$ 5, o praejęs 6 mėnesiams atnešdavo pilietybės dokumentus. Per tą žydelį Kanados pilietybės dokumentus gavo J. Girdauskas ir daugiau lietuvių. Vėliau kažkas paskundė ir daugiau niekas nebegalėjo nusipirkti pilietybės už 5 dolerius. Tuo laiku lietuvių klubas nuomavo patalpą 1044 St. Catherine St. East: apačioje buvo "Colman" krautuvis, viršuje dvi nedidelės salės (1908-1912 m.). Baliaus su gėrimais ir su šokiais lietuviai ruošdavo klube arba kitose salėse, bet ne parapijos salėje.

Bus daugiau.

Vienintelis lietuvių bankelis Kanadoje

įsikūręs nuosavuose namuose —

HAMILTONO LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS "TALKA"

830 Main St. East, tel. 544-7125

Darbo valandos:

pirmadieniais	10 — 5 v.p.p.
antradieniais	10 — 5 v.p.p.
trečiadieniais	10 — 5 v.p.p.
ketvirtadieniais	10 — 5 v.p.p.
penktadieniais	10 — 7 v.p.p.
šeštadieniais	9 — 12 v.p.p.

Liepos—rugpjūčio mėnesiai ir prieš ilgas savaitgalius "Talka" šeštadieniais uždaryta.

Nemokama gyvybės ir asm. paskolų drauda. Nemokamas pilnas čekių patarnavimas. Parduodame "American Travelers" čekius. Užtikrintas indėlių saugumas. Kapitalas — virš \$ 4.600.000

MOKAME UŽ:

Depozitus (P.C.A.)	6%
Santapas (Nuo liepos 1 d.)	8 3/4%
Terminuotus depozitus 1 metų	9 1/2%

IMAME UŽ:

Asmenines paskolas	12%
Nekilnojamo turto paskolas	11%

KETVIRTIS ŠIMTMEČIO SU LIETUVIŠKA DAINA

"Žinau, neprašys skruostai papilkėję
Tegu bent krūtinėje širdis nesenėja"
Putinas

Tai poeto žodžiai, impre-
tuoti Hamiltono AV parapijos
choro 25-ųjų jubilėjaus kon-
certo metu žodžio menininkės
Izabelės Žmuidzinienės.
Taip, dalis choro dalyvių,
kurie talkininkaujant Roches-
terio Liet. Bendruomenės
chorui, davė jubiliejinį kon-
certą Hamiltone, veidai, anot
poeto žodžiais, jau papilkėję.
Ir nenuostabu, nes jie jau dai-
nuoja ketvirtis šimtmečio
šiam chore.

Nusikelkimi mintimis į 1952
metus, kada choras organi-
zavosi, vos tik pradėjus lie-
tuvams kurtis Hamiltone.
Dainos mylėtojai dar nesuši-
lę, įsikūrimo vietoj tuoj pra-
dėjo jungtis į chorą, tuo me-
tu pasivadinus "Rūtos" vardu.
Pirmas choro dirigentas bu-
vo V. Untulis. Vėliau diri-
gentais buvo B. Šturmaitis,
kun. B. Jurkša, sol. V. Ve-
rikaitis, muz. A. Paulionis,
kuris ir dabar diriguoja.

Choras nebuvo per daug
gausus dalyviais, tačiau per
savo gyvavimą davė daug kon-
certų ne tik hamiltoniečiams,
bet ir turėjo nemažą išvyką
kaip tai New Yorke, Čikagoje,
Rochesteryje, Toronte, St.
Cathariniere ir kitur. Šiuose
koncertuose šimtai dainų,
mūsų muzikų apipavidalintų
ir suderintais žavliais balsais
buvo perduota tautiečiams.
Buvo paruošta ir keletą sun-
kesnių dalykų, kaip tai ope-
rėtės "Silvija", "Vasaros vė-
jas" ir kt. Choras ne tik davė
koncertus, bet ir bažnyčioje
kas sekmadienį giedojo.

Turėjo choras ir liūdny
dienų. Kartais dėl trūkumo
chorvedžio ar kitų įvykių be-
veik iširdavo, bet ir vėl susi-
spiesdavo, nes dainos mylė-
tojai be dainos negalėjo gy-
venti, toji dainos meilės ug-
nis juos vertė visus neskan-
dumus ir nesuipratimus už-
miršti ir sunkumus nugalėti.
Choras, kaip toks, mažoje
lietuvių kolonijoje negalėjo
savistoviai išsilaikyti, todėl
prisiglaudė prie Aušros Var-
tų parapijos. Čia chorvedžiai
bažnyčioje vargoninkauja, ir
tuoj palengvina išlaidas. Čia
turi globą parapijos klebono
dr. prel. J. Tadausko ir jo
remiami gali išsilaikyti.

Ir štai jau 25 metai. Ir jei
Hamiltono dar veikia jaunimui
(skautų, ateitininkų, tautinių
šokių šokėjų, sportininkų) or-
ganizacijos, jei net susiorga-
nizavo jaunimo choras "Al-
das", jei veikia ir kitos kul-
tūrinės ir ekonominės orga-
nizacijos, tai didelis nuopel-
nas yra ir choro. Choro per-
6 psl.

duodama lietuviška daina ver-
čia tautiečių širdis gyviau
plazdenti lietuviškiems rei-
kalams. Daina padeda ir išsi-
laikyti šioje tautų jūroje ne-
nuskendus.

Grįžtant prie jubiliejinio 25
metų choro koncerto, kuris
įvyko š. m. gegužės 11 dieną
Hamiltono, talkininkaujant
Rochesterio Liet. Bendruo-
menės chorui, reikia pasaky-
ti, kad jis buvo atliktas labai
kultūringai. Repertuaras,
nors buvo ir nelabai platus (5
dainas dirigavo Rochesterio
choro dirigentas J. Adomai-
tis ir 5 dainas — Hamiltono
choro dirigentas A. Paulio-
nis), bet įdomus ir atliktas
aukštame lygyje. Akompona-
vo V. Saladžius ir programai
vadovavo dailiojo žodžio me-
nininkė Izabelė Žmuidzinie-
nė. Tai buvo lyg mažą dainų
šventę.

Linkėtina chorui dar ilgai,
ilgai dainuoti, švęsti dar ne
vieną jubiliejų, džiuginti ir
skaidrinti lietuvių širdis dai-
na. P. Enskaitis

SLA 72 KUOPOS IŠVYKA — GEGUŽINĖ

Gegužinė įvyks liepos 28 d.
sekmadienį A. Padolskio so-
dyboje Paris, Ont. Gegužinei
tinkamesnės ir gražesnės
vietos lietuvių tarpe šioje
aplinkėje nėra. Sodyba turi
įrūšiusi tvenkinį, iš kalno te-
kančio vandens šaltinio ir yra
kontroliuojamas. Be to, A.
Padolskio sodybos aikštelės
yra apaugusios medžiais ir
savininko kruopščiai sutvar-
kytos, nes ten per vasarą iš-
nuomuojuama organizacijoms.
Pats savininkas sako, kad net
kanadiečių karo veteranų ge-
gužinėse dalyvauja iki 600
svečių. Norint gauti vietą
tinkamui laikui, reikia prieš
pusmetį sodybą išnuomuoti.
Šiais metais SLA 72 kuopos
tikslas iš gauto pelno įamžinti
Vytautą Simokaitį ir jo var-
dą bus įnešta į Kanados Lie-
tuvų Fondą \$100. — V. Simo-
kaitis, neapkęsdamas komu-
nistinės Rusijos žiaurios
okupacijos mėgino skrendanti
lėktuvą iš Palangos nukreipti
į Švediją, bet žygis buvo ne-
sėkmingas. Už tai jis nors
išvengė mirties bausmės, te-
betėsia sunkaus kalėjimo 15
metų bausmę: t. y. sunkiems
vergų darbams, iš kur retas
grįžta, o jei ir grįžta, tai be
sveikatos.

SLA 72 kuopa lėšų telkimui
paruošė loteriją. SLA loteri-
jai geradariai jau aukojo: \$25. —
J. Paukštys, \$20. — J. Gre-
vičius, \$15. — Geradaris, po
\$10. — P. Dauginas, V. Matu-
kaitis, A. Repčys, A. Visoc-
kas, \$5. — V. Triponas.

Į SLA gegužinę St. Catha-

popietė savuose namuose

S. Rancanas

Su praėjusia vasara į LN
svetainę atėjo ir kitokios
nuotaikos. Čia vis daugiau
pastebima naujų, nematytų
veidų. Ir kiek išsiskiria ap-
sirengimas patvirtina, juos
esant iš kitur atvykusius.
Daugiausia tai atostogauja,
Toronte besisvečiuoją tautie-
čiai, savo bičiulių atvesti ap-
rodyti naujos pažibos—Lietu-
vių Namų. Daugelis jų pra-
važiuodami užaina ir patys
apžiūrėti vieną iš vėliausių
lietuviškų centrų, slauiniame
grynai savom parapijom ir
išskirtinu veikimu garsėjan-
čiam, Toronte mieste. Iš
įvairių tolių atvykę, LN ap-
žiūrėję ir pietaudami svečiai
stebisi tokiu šauniu seno pas-
tato išbaigimu. Ypač su pasi-
gėrėjimu yra komentuojama
visą sieną užimanti dail. J.
Dagio lietuviško gamtovaiz-
džio panoramą, pensulinų
kambaryje. Svečiai stebisi
ir vėkriosiom, vienom už ki-
tas gražesnėm, jaunom pada-
vėjom. Tai LN moterų būre-
lio šeiminių dukrelės, išė-
jusios iš mokyklos, vasaros
atostogoms padeda čia, pava-
dupoja savo motinas.

Daugelis tik pasigenda dar
vis negaunamo leidimo stip-
resniems gėrimams, kuriais
būtų miela pavašinti besis-
večiuojančius bičiulius.

Toronto miestas jau kaip
ir gyvena Karavano nuotaiko-
mis. Torontiečiai susidomė-
ję laukia birželio pabaigos,
kai įvyks Karavano vadina-
mas tarptautinis festivalis,
birž. mėn. 22 d. — liepos 1 d.
Šįmet tarp 57 vardų yra pa-
žymėtas ir Vilniaus vardas;
šis karavaninis skyrius bus
LN-se, 1573 Bloor st. W. Sa-
vaite besitęsiančio Karava-
no metu, įvairios miesto dal-
lyse yra rengiami tautinių
vienetų pasirodymai, parodos,
būdingesnės kultūrinės ap-
raškos. Šįmet ir lietuviams
turint oficialų Vilniaus pavi-
lijoną/pernai nebuvo spėta
užregistruoti, rengėjai iš
anksto imasi darbo. Svar-
biausia yra sudaryti visos
savaitės programą, surinkti
parodos eksponatus ir savųjų
tarpe išplatinti kuo daugiau
įėjimo pasų. Iki biželio 15 d.
išsigijant, pasas kainuoja \$ 3. —,
o po to jau \$ 4. — Pasas, kaip
įėjimo bilietas į visus pavil-
jonus, yra mėlyna knygtė su
miesto planu ir adresais visų
tautybių paviljonų. Yra vie-
tos ir aplankyti paviljonų vi-
zavimui. Vieni iš veikliausių
bus ukrainiečiai, šįmet tu-
ri net 5 paviljonus.

Per Sekmines prie Prisi-

ŠIUOLAIKINĖ VOKIEČIŲ KARIŠKA LITERATŪRA

Rašo Vyt. Kašeliūnas

Pernai, t. y. 1973 metais,
užsienio lietuviai šiek tiek
pajudėjo savo "pusiau kari-
nės" literatūros rengimu.
Pvz., "Tėviškės Žiburiuose"
J. Valčiūnas paleido vokie-
čių (ir pasaulio) geriausio ka-
ro lakūno E. Hartmann atsi-
minimų santrauką. Ją reikė-
tų išties išversti ir knygos
pavidalu atspausdinti lietu-
viškai. Tas drąsus vyras bu-
vo nepalaužiamai kietas savo
priešams, rusams—bolševi-
kams.

Viena iš Vokietijos kariškų
knygų platinimo įstaiga Schild
riniečiai ir šiais metais or-
ganizuoja įvykti su autobusu.
Dėl informacijų paskambin-
kite K. Jasevičiui 934-3433.
Gegužinėje ir šiais metais
programą paruoš ir praves
Stasė Verbickaitė—Zubrickie-
nė.

Kviečiame dalyvauti visus.
SLA 72 kuopos Valdyba

kėlimo šventovės lietuviškas
jaunimas platino Karavano
pasus tautiečiams. Vieni
tuojau išsigijo, kiti atsikalbi-
nėjo, kad negalėsia atsilanky-
ti. Platintojai V. Birietis ir E.
Girdauskas buvo sėkmingiau-
si. Ypač pastarasis mokėjo
paprastai kiekvieną įkalbėti,
būdamas santūrus, neišna-
dojo svečių, atsilankiusių atš-
vesti jo tėvų Onos ir Zigmo
Girdauskų 25 m. vedybinę su-
kaktį.

LIETUVIŲ NAMAI

Lietuvių Namų administra-
cija prašo, visus norinčius
užsisakyti LN sales rudens ir
žiemos parengimams, apie
tai pranešti dabar prieš atos-
togas, nes vėliau gali būti iš-
nuomotos.

Dar yra palikusių kelios
vietos ekskursiniame lėktuve
į Lietuvį Dieną Winnipeg.
Lėktuvas išskrenda birž. m.
29 d., 9v. ryto ir grįžta į To-
ronto liepos mėn. 1 d. vakare.
Kaina \$99. — Suinteresuoti
tesikreipia į LN arba pas W.
Dauginį, 249-2067.

Pereitą penktadienį LN lan-
kėsi ugniagesybos inspekcija.
Priešgaisrinis įrenginys
rado gerus, tačiau dvi alarmų
vietas reikia keisti.

Taip pat lankėsi ir Toronto
miesto statybos inspekcija,
kuri galutiniam namo priėmi-
mui pareikalavo kelių mažų
pataisų. Tas pataisas kontrak-
torius gali sutvarkyti sa-
vaitės bėgyje. Tada jis tures
teisę pareikalauti paskutinius
sulaikytus pinigų \$12.000.

statybos ir \$5.000, elektros
kontraktoriaus. Todėl labai
prašomi visi lietuviai pasku-
binti išpirkti LN paskolos
lakštus. Už juos mokama 8%
palūkanų ir kasmet grąžina-
ma 10% paskolos ir palūkanos.

Nors šilti savaitgaliai To-
ronto lietuvių išviliojo į va-
sarvietes, tačiau LN sekma-
dienio popietės sulaukia gana
daug lankytojų iš vietinių ir
štoliau atvažiausių lietuvių.
Visi patenkinti valgiais, bet ne
vienas jau pageidauja šaltų
barščų.

DVEJOS LIETUVIŠKOS VES- TUVĖS TORONTE

Tėvai ir visuomenė yra la-
bai laimingi, kai jaunieji su-
kuria šeimas su savais. Bir-
želio 1 d. Toronte įvyko dve-
jos lietuviškos vestuvės.

Aldona Aušrotaitė ir Petras
Šimonėlis buvo sutuokti šv.
Jono parapijos bažnyčioje.

Per pamaldas giedojo sol.
J. Sriubickienė ir sol. V.
Verikaitis, vargonavo muz.
J. Govėdas.

Vestuvių puota įvyko Ana-

Taupyk ir skolinkis

Pirmutiniame ir didžiausiam
TORONTO LIETUVIŲ
KREDITO KOOPERATYVE

PARAMA

MOKA

6% už depozitus
8 1/4% už taupymo s-tas
9% už 1 m. term. dep.

IMA

9% už asm. paskolas
8 1/2% už mortgicijus

Kapitalas — aštuoni milijonai dolerių

Asmenines paskolas duodame iki \$5.000 ir mortgicijus iki
75% įkainoto turto. Visų narių gyvybė apdrausta santuokų
dydyje, bet ne daugiau \$2.000. Asmeninės paskolos mirties
atveju apdraustos iki \$5.000.

Nemokamas čekių ir sąskaitų patarnavimas.

KASOS VALANDOS: kasdien nuo 10 val. iki 3 val. po pietų, išskyrus
sekmadienius. Pirmadienį ir penktadienį nuo 10 v. r. iki 8 val. vakaro.
Šeštadieniais nuo 9 val. ryto iki 1 val. po pietų (liepos ir rugpjū-
čio mėnesiai šeštadieniais uždaryta).

BŪSTINĖ: Lietuvių Namai — 1573 Bloor Street West,
Telefonas 532-8723 • Toronto, Ontario, M6P 1A6

pilyje lietuviško vaišingumo
atmosferoj. Giminių ir drau-
gų buvo virš 350.

Vaišes sumaniai pravedė J.
Žiuraitis. Sveikino žodžiu:
dr. V. Majauskas (iš Detroi-
to), dėdė Br. Aušrotas (iš
Floridos), jaunojo tėvas P.
Šimonėlis (iš Montrelio),
dėdė adv. G. Balčiūnas, dr.
A. Lukienė. Daug sveikinimų
buvo gauta iš visur, net iš
Lietuvos. Jaunikis P. Šimo-
nėlis padėjo visiems atsi-
lankiusiems, sveikinusiems
ir pasižadėjo savo prieauginį
išauklėti gerais lietuviais.

Abu jaunieji yra baigę aukš-
tuosius mokslus Toronte uni-
versitete, aktyviai dalyvavę
lietuviškoje veikloje, ypač
Aldona.

Vestuvių puota buvo orga-
nizuota labai pavyzdgingai vi-
sais atžvilgiais.

D. Gataveckaitės ir Gito
Beresnevičiaus vestuvės įvy-
ko Prisikėlimo parapijos pa-
talpose. Jiems šliūbą da-
vė klebonas Tėvas Augustinas
Simanavičius, vargonavo kun.
Jurkšas, solo giedojo sol. J.
Sriubickienė.

Vestuvių puota įvyko Prisi-
kėlimo par. salėse. Buvo virš
300 svečių, ypač daug jauni-
mo.

G. Beresnevičius M. Sc.,
fizikas—matematikas savo lai-
ku buvo Toronto lietuvių stu-
dentų valdybos pirmininkas,
žaidė krepšinį "Aušros" klube,
buvo skautų eilėse, KLB
valdyboje ir kt.

Jaunoji D. Gataveckaitė yra
universiteto studentė.

Gauta daug sveikinimų iš
giminių ir draugų. Ikrk.

DAUGIAU AUKOJA

Prisikėlimo parapijoje, pa-
gal 1973 m. apyskaitą, su-
rinkta 75 tūks. dol. aukų. Ki-
tų pajamų buvo 18 tūks. dol.,

• Pastaruoju metu žuvo du
rinkliavose vyskupijai gauta
2,700 dol. Metinės išlaidos
keturioms su puse tūkstančio
viršijo pajamas. Pernai iš-

mokėta 27 tūks. skolų ir 6
tūks. nuosimčių. Dar lieka
228 tūks. skolų, iš kurių 143
tūks. patiemis paraplijiečiams.
Skolos mažėja lėtai, nes prieš
tris metus jų buvo 270 tūks.
dol.

Vardinių aukotojų sąrašė
sužymėta 1,177. (Prieš pen-
kis metus jų buvo 1337, prieš
tris — 1278.) Tačiau tikrai
rapijos finansinių rėmėjų,
kurie aukoja nemažiau 25 dol.,
skaičius yra gana pastovus.
Pavyzdžiui, 1968 metais jų
buvo 682, 1970 — 786, giper-
nai — 723. Užtat, jeigu prieš
penkis metus virš šimto au-
kojo 168 paraplijiečiai, praė-
jusiais metais tokių jau buvo
301, iš kurių dešimt bent pus-
tūkstininkai. (a)

• Toronto "Gintaras" vyksta
į Lietuvį dieną Winnipeg.
Išlaidom padengti ruošiamas
pobūvis su "cocktail" birželio
19 d. Prisikėlimo parapijos
salėse.

• Toronto SLA 236 kuopa pa-
skyrė NL \$10. — SLA selmas
įvyksta Bostone liepos 1-4 d.
Iš Toronto atstovai vyksta:
Ona Indrelienė, K. Butienė,
L. Novogrodskienė, St. Pul-
kys ir A. Pundzius.

• Birželio mėn. 1 dieną K.
Paškevičiūtė susituokė su
Mr. Mark Creedon. Šliūbas
buvo Prisikėlimo par. bažny-
čioje.

• Jonas Vytautas Simanavi-
čius legaliai pakeitė pavardę
į John Vytautas Simas.

• Šįmet Toronto žydams už-
dėta duoklė — 45 tūkstančiam
šeimui išpirkti po tūkstantį
dolerių vertės Izraelio pasko-
los lakštų, viso už 45 milio-
nus dolerių.

Visos Kanados lietuvių, sa-
kykim, 8000 šeimų Lietuvių
Fondui sudėjo po dvyliką do-
lerių — per dešimt metų!

• Pastaruoju metu žuvo du
Toronto lietuviai jaunuoliai
ar tai nuo savo rankos, pa-
našiomis, kaip TŽ raso,
viršijo pajamas. Pernai iš-

"tragiškomis" aplinkybėmis.

Musu Kredito Unijos narei
A + A
ANTANINAI REMEIKIENEI
mirus, jos dukterims Elenai ir Skolastikai ir visiems artimiesiems nuoširdžią užuojautą reiškia
Montrealio Lietuvių Kredito Unijos "Lito" Valdyba

Brangiai seseriai Elzbietai Keturkaitei - Imbrasienei
Lietuvoje mirus, Pr. Keturka ir jo šeima giliai užjaučiame ir kartu liūdime -
G. M. Čapkauskai
K. Butkienė

Mylimai motinai A. REMEIKIENEI mirus, E. Kerbelienei ir jos šeimai reiškiamė gilią užuojautą ir kartu liūdime -
G. M. Čapkauskai
K. Butkienė

ANTANINAI REMEIKIENEI mirus, jos dukteris - Skolastiką Remeikaitę, Eleną Kerbelienę ir jos šeimą nuoširdžiai užjaučiame -
Richardas Simaniūškis
ir Vincas Kačergius

IEVAI PAKNIENEI mirus, sūnų Juozą su šeima giliai užjaučiame ir kartu liūdime -
S. Remeikaitė ir Kerbelių šeima

Amžinybėn iskeliauvusiam mūsų mylimam vyrui, tėvui ir broliui A. A. inž. JUOZUI BULOTAI.
P A D Ė K A
Didžio skausmo prislėgti esame dekingi visiems, kurie jį, tebesergantį lankė ligoninėje, jam mirus, pareiškė užuojautas, paaukojo šv. mišias, atsiuntė laidotuvių gėles ir palydėjo velionį į amžinojo poilsio vietą.
Nuoširdžiai dėkojame Aušros Vartų parapijos kunigams: tėvui Kubiliui už maldas koplyčioje, tėvui Kubiliui už atnašautas gedulingas pamaldas bažnyčioje. Kapuose už pasakytus paskutinius atsisveikinimo žodžius tėvui Kubiliui, LB pirm. J. Šiaučiu liui ir V. Susinskiui. Nuoširdžiai padėka reiškiamė L. K. Mindaugo kuopos šauliams už garbės sargybą koplyčioje, bažnyčioje ir kapuose.
Nuliūdę: žmona, sūnūs, dukra ir brolis Julius su šeima

CFMB LIETUVIŠKA RADIO PROGRAMA
RADIO 1410 MONTREAL
KIEKVIENA TREČIADIENĮ, 11 VAL. VAK.
PROGRAMOS VEDĖJAS
L. Stankevičius, 1053 Alabon Cr., Duvernay, P.Q. TEL. 669-8834

JUOZAS GRAŽYS
KALIŲ SIUVEJAS
• Siuvu ir parduodu
• Taisau ir remdėliuoju
• Vasaros laiko saugojimas (Storage)
6396 Bannantyne Ave. Verdun, Montreal. Tel. 767-6183

W. Lapenat
GENERAL CONSTRUCTION REG'D.
89 Orchard Street, LaSalle, P.Q.
Ivairi industrinė ir komercinė statyba ir dažymas. Darbas atliekamas sažiningai ir priemonėmis kainomis. Taip pat INTERNATIONAL dažų išpardavimas - tel. 366-6237/3896

Baltic Woodwork Co.
K. KIAUŠAS ir J. ŠIAUČIULIS
Daromos įvairios durys, langai, virtuvės kabinetai ir kiti įvairūs medžio dirbiniai.
547 Lafleur Ave., LA SALLE 650, P.Q. TEL. 366-3884.

BELLAZZI-LAMY INC.
IVAIRI MEDŽIO STATYBINĖ MEDŽIAGA:
Durys, langų rėmai, Izoliacija, Ten-Test, Masonite, statybinis popieris, cementas, B. P. isdirbiniai ir visa kt.
7682 BOUL. CHAMPLAIN LASALLE 366-6941

Jetté & Frères
VISKAS MODERNIEMS NAMAMS
Visi kiti vandentiekio ir šildymo taisymai ir nauji įrenginiai. Gazinių priemonių pardavimas ir įrengimas. Atstovaujame - Hydro-Quebec išnuomavimui karšto vandens tiekimą. Veltui įkainavimas.
Jetté & Frère Ltée
Plumbing & Heating kontraktoriai.
140-2e AVENUE - 366-0330

ŠIUOLAIKINĖ VOKIEČIŲ...
(Atkelta iš 6 psl.)
tatai žinome? Vokiečiai siūlo pasiskaityt apie špionazą Vokietijoje.
Yra sakančių, kad su laiku Afrikos negrų valstybės turės didelę įtaką pasaulyje. Kas iš lietuvių tokiais klausimais domisi? O vokiečiai siūlo 459 psl., gausiai dokumentuotą, už 56 DM., netgi anglų kalba.
Nemažas lietuvių skaičius kovėsi Vietname. Kas parašė, atspausdino tikrų atsiminimų knygą? Vokiečiai tokių turi tomais, įvairiai dokumentuotų.
Skriaudžiamos moterys? Vokiečiai siūlo apie lėktuvų patarnautojas (stewardesses). Skaitėme, lietuvaltės lėktuvais skraido įvairiose pasaulio valstybėse. Kuri parašė knygą?
Manoma parengti istoriją apie lietuvių artileriją? Kurie artileristai aprašė, ilius-travo savo pulko gyvenimą, kautynes, pergyvenimus? Jų buvo skirtingose kariuomenėse. Apie vokiečių artileriją net amerikiečiai stato filmus, nes tokios rūšies knygų pilna vokiečiuose.
Ar lietuviai, vien šokdami tautinius šokius ir dainuodami apie mergužėles lelijėles nepraras kovingumo? Ir taip jau lietuviai per daug pasyvūs, nerangūs, dažnai ištižėliai ir pasimetėliai svarbesniuose savo tautos reikaluose. Reikia tuoj ir gyvai susidomėti savo kariška literatūra. Ne tik tai buv. kariams, bet ir mūsų rašytojams, žurnalistams, Vilko, Alto ir Bendruomenės vadovams. Iki dar nepervėlu!..

montreal
STOVYKLA'.STOVYKLA!
Šiais metais, skautų ir skaučių stovykla įvyks tarp liepos 27d. iki rugpjūčio 10d. Baltijos stovyklavietėje.
Skaučių štabas abiem savaitėms sudarytas iš: Irenos Danytės/Ottawa/, Dainos Kerbelytės, Audros Žurkevičiūtės, Rasos Lukoševičiūtės.
Skautų štabas pirmajai sa-

20-ji Kanados LIETUVIŲ DIENA
WINNIPEG, MANITOBA
Ivyksta 1974 m. birželio 29-30 ir liepos 1 dienomis.
Birželio 28 d. (penktadienio vakare) 331 Smith St. Marlborough Hotel - priemimo vakaras. Tą vakarą prasidės registracija, to pat Hotelio Lietuvių Dienų rengimo k-to būstinėje. Visi suaugusieji prašomi naudotis ten esama svetaine, kurioje bus galima susitikti savo senus pažįstamus ir išsigyti naujų pažinčių.
Dauguma šventės dalyvių telksis Marlborough viešbutyje 331 Smith St. tel. (204) 942-6411, kur laikinos kambarių rezervacijos jau padarytos. Šis viešbutis yra moderniškas, su naujai išpuoštais kambariais ir spalvota televizija. Viešbutis randasi pačiame miesto centre.
- • -
Birželio 29 d. (šeštadienį) 6 val. vakare įvyksta susipažinimo vakaras - vakarienė ir šokiai. Būtinės rezervacijos iš anksto: Asmeniui \$7.50; išimtis vaikui iki 12 m. - \$5.00. Užsakymus siųsti: K-tp pirm. kun. J. Bertašui, 432 Elgin Ave., Winnipeg, Man. R3A 0K7, Canada.
- • -
Birželio 30 d. (sekmadienį) 2 val. po pietų pamaluos Šv. Marijos Katedroje, 353 St. Mary Ave., Winnipeg, Man.
Šv. Mišias laiko vysk. V. Brizgys ir svečiai kunigai. Pamokslą sako kardinolas G. Flahiff ir prel. J. Balkūnas. Gieda Hamiltono Mergaičių choras "Aidas".
4 val. po pietų pasirodymas Winnipeg visuomenei prie Parlamento Rūmų. 8 val. vak. KONCERTAS Playhouse - Teatro salėje., 180 Market Ave. Programą išpildo Toronto ansamblis "Gintaras", Hamiltono mergaičių choras "Aidas" ir Londono ansamblis "Baltija". (Ši šventė Kanados Vidaus Reikalų ministerijos remiama).
- • -
A. ir A. TAMOŠAIČIŲ meno: audinių, paveikslų ir kt. paroda, kuri prasidės birželio 25 d. ir tęsis iki liepos 6 dienos, Manitoba Museum of Man and Nature, 190 Rupert Ave. (Main St. kampas).
20-tos Lietuvių Dienų Rengimo Komitetas
432 Elgin Ave., Winnipeg, Man. 4R3A
Tel. (204) 943-8925

V. Bačėnas All Seasons Travel, B.D.
2227 DUNDAS STREET W., Visais kelionių reikalais
TORONTO, ONTARIO betkur pasaulyje skambinti
M6R 1X6 **tel. 533-3531**

vaitei bus: Gintaras Briks, Gintaras Nagys, Bronius Nėdvaras, Gytis Vazalinskas; antrajai savaitei: Gintaras Nagys, Juozas Piečaitis, Romanas Otto ir Gytis Vazalinskas. Stovyklos kapelionu su tiko būti tėvas Rafaelis Šakalys.
Neringos Slaučių Tuntas ir Geležinio Vilko Tuntas kviečia visus skautus ir skautes gausiai atvykti. Visi registruojasi pas savo draugininkus, draugininkes ir tunti-ninkus. Tie, kurie nepriima klausos skautų organizacijai, bet yra susidomėję stovyklavimu, kreipiasi pas Elę Jurgutienę: 626-7499, ar Romą Verbylą: 254-4287.
Kainos: 1 savaitė -
1 vaikui - \$33+\$2 registr.,
2 vaikams - \$60+\$4 "
3 " - \$84+\$6 "
4 " - \$102+\$8 "
2 savaitė -
1 vaikui - \$60+\$4 registr.,
2 vaikams - \$102+\$8 "
3 " - \$158+\$12 "
4 " - \$184+\$16 "

• IŠL. V. S. "RAMOVĖ", Montrealio sk. veiklos:
Balandžio mėnesį įvyks - siame L. V. C. "Ramovė" Montrealio sk. metiniame susirinkime išrinkta nauja valdyb: pareigomis pasiskirstė taip: P. Keturka - valdybos pirmininkas, B. Bagdžiūnas - vice-pirmininkas, P. Gabrys - sekretorius ir A. Kalvaitis - išdininkas. Ši organizacija nors ir negausi savo narių, tačiau nemieganti. Kartu su kitomis organizacijomis padeda suruošti iškilmingus minėjimus mūsų tautinių švenčių. Taip pat iš negausių, savo pajamų nepamiršta paremti ir kitų. Šio susirinkimo metu savo auką parėmė Kari, Nepriklausomą Lietuvą ir Tautos Fondą.
Vasarą, rugpjūčio 4d., yra rengiama ramovėnų gegužinė

PARDUODAMA GERA NUOSAVYBĖ
PORT ERIE, Ont. prie 3 HWY (jungiantis Detroitą su Buffalo); 1 mylia nuo ežero; kartinis 4 akų komercinis sklypas; su 14 kambarių hoteliu ir apartmen-tu; 10 vasarnamių po 2 kambarius ir visais patogumais; 10 įrengimų treilia-riams; Visi pastatai geriausiame stovyje ir moderniai ir patogiai įrengti; Visam kam galima gauti leidimai (tavernai, moteliui, žokių salei, restoranui ir kt.). Netoli arklių lenktynių vieta ir lauko kinas. Skubiam pardavimui prašo tik - \$85.000; yra pirmas morgižius \$30.000 (adaras), su 7% per 14 metų.
Kreipis: KASKELIS - JOINT REALTY Ltd.
1425 King Street W., Toronto, Ont.
Tel. (416) 536-9433.

Kazimieras ir Marjona Verbieckai švęsdami savo 90 - tąjį gimtadienį. Juodu užaugino 9 vaikus, kurie dabar gyvena 4 Kanadoj, 3 Anglijoj JAV - se ir Lietuvoje. Jie turi 18 anūkų ir 9 pro - anūkus. Verbieckai sukūrė šeimą išvykę iš Lietuvos - Vokietijoje. Vėliau gyvenę Anglijoje iš kur buvo sugrįžę į Lietuvą. Antrojo pasaulinio karo metu ir vėl pasitraukė į vakarus ir atvyko į Kanadą. Gyveno Kybartuose.

Skrubio sodyboje su geru maistu, turtinga loterija ir nuotakinga muzika.
Visi, ypač bendraminėčiai kviečiami gražioje gamtoje pabendrauti L. V. S. "Ramovės" Montrealio sk. rengiamoje gegužinėje.
• Birželio 25 d. 8-10 v. v., per CBC radio AM bus duodama programa, pavadinta "Parallelogram" anglų kalba. Ši socialinė ir politinė programa bus atlikta menininkų tų tautų, kurie yra gimę mūsų užimtuose kraštuose. Ta pati prog. ama ir tuo pačiu laiku bus duodama per CBC radio FM birželio 27 d. Prog. ramoje dainuos, lietuvius atstovaujanti, mūsų solistė Gena Čapkauskienė. Visus kviečiame klausytis tos įdomios programos, kurią paruošė John Reeves, Toronto.
Būtų geras pasinaudoti to - kia išskirtina proga ir parašyti programą įvertinančių ir pažymintųjų laiškų. Pavieniai sunku iš mūsų žmonių tikėtis, bet gal organizacijų vardu.
• Rašytojas Vladas Butėnas lankėsi Montrealyje. Svečiavosi J. ir J. Adamonių šeimoje bei pas kitus pažįstamus. Iš Montrealio grįžo į Chicago.
KUMUNIKATAS...
(Atkelta iš 2 psl.)
tautos komunistinį režimą dažnai sutampina su pavergėjais ir klaidingai mano, kad nušalinus komunizmą (komunistinį režimą) kartu bus nušalinti ir pavergėjai - rusai. J. Sd. Vokietija.

Jony's Photo Studio
1920 FRONTENAC ST. - MONTREAL, P.Q.
PORTRETAI - VEDYBOS - KRIKŠTYNOS
SUKAKTUVĖS MAŽAMEČIAMS
IVAIRIOS PROGOS
TEL. 525-8971.
T. Laurinaitis

TEXACO MIKE'S TEXACO SERVICE STATION
(M. RUTKAUSKAS)
POINTE CLAIRE, P.Q.
601 St. Jean Road.
Tel. 695-3823
• Atsitiktiniai ir kapitaliniai automobilių remontai
• Degalai, tepalai, padangos ir kita
• Montrealiečiams lengvai pasiekiamą greitkelio Nr. 40 arba Nr. 20.

LaSalle Auto Specialist Reg'd.
7725 George Street • Taisymas ir dažymas automobilių
LaSalle, Que. • Pardavimas ir taisymas Chaparral
firmos snowmobile ir Moto firmos
snowblower ir taip pat motorinės valty. Sav. G. Desrochers
TEL: 366-0500, 366-4203

LaSalle AUTOMOBILE INC.
366-7818

P A R D A V I M A S
IMPERIAL - CHRYSLER - JODGE - CHARGER
CORONET - CHALLENGER - SWINGER - DART
Caution DODGE Trucks
7635 BOUL. LASALLE - LASALLE, QUE.
Mechanizuotas ratu ir kitų dalių reguliavimas.
Išorės (Body) taisymas ir dažymas naujame garaže ir moderniomis priemonėmis. Kreipkitės De La Verendrye prie Lapierre, tel. 365-3364

Highland Auto Body
611 LAFLEUR AVE., LA SALLE

TEL. 366-7281

• Atliekami mechaniniai darbai
• Išorės taisymas ir dažymas
• Dunlop padangos ir baterijos
Pardavimas gazolino ir alyvos - lietuviams nuolaida.
Savininkai: V. Sužinskas 389-0571 ir J. Zavyas 365-3252

Malonu yra skelbti apie kitų pasisekimus, tegul būna leista ir NL-al apie savuosius prisiminti. Tai gegužės mėnesį įvykę du svarbūs parngimai, jau laiko nešamių marštin. Kai pirmajam spaudos baliui Toronto/geg. 4d./ruošti pradėta buvo užuomazga, daugelis montrealiečių suabejojo pasisekimu. Juk Torontas yra "Tėviškės žemės" bazė ir tai lyg būtų nemandagus "nosies kišimas" ir kitos šeimos gyvenvietė. Pačius torontiečiai, net ir TŽ gana žymūs veikėjai tokiais minčiai pritarė ir torontiečiai sudarė komitetą baliui ruošti. Jam vadovavo R. J. Simanavičius.

NL laikraščio redakcija ir vadovybė yra labai patenkinti tokiu ryžtu ir dėkinga visam komitetui už įdėtą darbą ir gautą gražų pelną. Darbas nebuvo lengvas, ypač, pasiūlykus pašto streikui, jokia reklama per laikraščius nebuvo įmanoma. Taip pat, esame dėkingi visiems, kurie kuopimams parėmė ruošėjus, ir visiems atsilankiusiems suėčiams. Atrodė, kad visi buvo labai patenkinti ir Montrealio gintariečių grupės dalyvavimu programoje, vadovaujant Z. Lapinui.

Savaltė vėliau, įvyko, jau tradicija virtęs, Spaudos balius Montrealyje. Bendrai, pavasario laikas tokiems baliams nėra palankus, o juo labiau, kad tai buvo pirmasis savaitgalis taip gražiai atsi-

lės. Svečių, tačiau, susirinko gausiai, o ypač, jaunimo, daugiau negu pernai. Salė buvo erdvi ir muzika gera-taigi, ši dalis tikrai be prieikaistų. Totonte pirmą kartą buvo išrinkta Spaudos balius koralaitė -D. Simanavičiūtė ir princesėmis-K. Delkutė ir V. Pilipaitytė. Montrealyje-koralaitė išrinkta Roma Naruševičiūtė ir princesėmis Virginija Bunytė ir D. Brūvicaitė.

NL apgailestauja, kad negavo iki šiol iš fotografų jų nuotraukų.

Esame dėkingi torontiečiams ir montrealiečiams už fantus loterijai, o ypač Mykolui Guobiui, kuris balius metu įteikė \$100.- nepajęgiantiems užsisakyti NL.

Visiems už visokią talką - didelis ačiū! NL NAUJOJI NL VALDYBA pareigomis pasiskirstė taip: V. Peteraitis - pirmininkas, J. Zablaišauskas - vice-pirmininkas, P. Paukštaitis - antras vice-pirmininkas, J. Aniolauskas - išdininkas, Juozas Vytautas Stankaitis-Bendrovės veiklos ugdymo reikalams, Bronius Bagdžiūnas-turto reikalams, Birutė Nagienė-sekretorė.

LITAS

10% už santaupas. "Lito" valdyba nutarė už vienų metų terminuotus indėlius mokėti 10%, už dviejų - 9.5% ir trečiųjų metų 9.0% palūkanų. Už taupomasias sąskaitas nuo

liepos mėn. 1 d. bus mokami 8.75% ir priedu nemokama gyvybės apdrauda už pirmuosius 2,000 dol., kuri senesnio amžiaus žmonėms verta apie 1.5%. Už čekių sąskaitas mokami 6% ir duodamas nemokamas čekių patarnavimas. Ryšium su tuo ir palūkanos už paskolas padidintos nuo 0.5% iki 1.5%.

"Lito" skolininkai turėtų suprasti, kad tik aukštos palūkanos už santaupas garantuoja tolimesnį "Lito" augimą, o tuo pačiu ir senų paskolų atnaujinimą bei naujų išdavimą. Nariams pradėjus savo santaupas iškelti kitur, "Litas" ne tik nebebūtų pajėgus duoti naujų paskolų, bet būtų priverstas net nebepratęsti jau išduotų paskolų. Tuo tarpu ir naujos palūkanos už paskolas vis dar gerokai žemesnės kaip kitur.

"Lito" jaunųjų narių ekskursija įvyks birželio mėn. 26 d. Išvykstama vienu autobusu nuo Aušros Vartų, o kitu nuo Rosemonto "Lito" skyrių. Užsirašyti prašoma iki birželio mėn. 21 dienos užpildant atitinkamą formą.

"Lito" narių naujagimiams duodamas vienas \$5.00 šėras dovanai ir išrašoma banko knygelė. Kadangi beveik pusė tėvų į tokį "Lito" gestą nereagavo ir net neužpildė pasiųstų nario kortelių, tai "Lito" valdyba nutarė tą tvarką pakeisti. Atėityje tie \$5.00 bus duodami tik tiems naujagimiams, kurių tėvai į "Lito" kreipsis sąskaitų atidarymo reikalą pirmųjų šešių mėnesių laikotarpyje.

• LITAS bus uždarytas šv. Jono dieną, birželio m. 24 d. ir Kanados nepriklausomybės dieną- liepos mėn. 1 d. Pr. R.

• Onai ir Stashi Umbrasams, jų vaikų ir artimųjų iniciatyva, buvo suruota 25 m. vedybinė sukaktis.

ISTEIGTAS VASARIO 16 GIMNAZIJAI REMTI BŪRELIS

KLK Moterų d-jos valdyba suruošė vaišes visoms narėms ir nenarėms, kurios prisidėjo prie Velykinio stalo pasisekimo. Vaišių metu pasidalinti išpūdziai iš praėjusio Velykinio stalo bei iškeltos mintys kaip ateityje, jei vėl bus rengiamas Velykinis stalas, išvengti žmonių susigrūdimų prie jo. Gauta nemažai pelno, nes beveik visas maistas buvo mūsų geradarių moterų suaukotas, be to, dar prisidėjo savo darbu ir kai kurios moterys visai nepriklausančios mūsų draugijai.

Susirinkimo metu buvo pasiūlyta, kad Katalikių moterų d-jai ateityje surengtų kokį nors didesnį koncertą, į kurį pasikviestų dar iki šiol Montrealyje nekoncertavusias mėsines jėgas iš toliau.

J. Baltuonienės pasiūlymu Katalikių moterų d-jai isteigė du būrelius Vasario 16 gimnazijai Vokietijoje remti. Visos d-jos narės ir pavieniai asmenys yra kviečiami pagal galimybę paremti šias draugijos pastangas ir įsijungti į būrelių narių eiles. Šio būrelio narys moka tik 1 dol. į mėnesį, todėl susidarius nemažam skaičiui žmonių, mes galime konkrečiau ir aktyviau džiū darbu paremti lietuvių ir padėti išlaikyti tą mūsų vienintelę gimnaziją. Kaip žinome Čikagoje gyvenęs ir dabar jau miręs kunigas B. Sugintas buvo didelis Vasario 16 gimnazijos išlaikytojas ir jo paliktas pomirtinis testamentas įpareigoja kiekvieną pasiturinčią laisvėje gyvenančią lietuvių, tęsti mūsų tautiečių praskintą kelią į lietuvių ir neleist, kad laiko dulkės užneštų taip sėkmingai pramintas pėdas lietuviškoj dirvoj. Susiorganizavus pirmiems dviems būreliams nariais išrašė visos Valdybos

Ir vėl liepsnos laužai - Laužas atleitininkų stovykloje Baltijoje

narės ir kiti. Todėl tie, kurie norėtų prisidėti prie mūsų gerų norų, kviečiame registruotis pas dr. A. Jaugelienę, tel. 737-9681 ir pas Nijolę Bagdžiūnienę, tel. 767-7455.

Nijolė Bagdžiūnienė

• Irena Lukoševičienė ir dalį A. Tamošaitienė neseniai buvo išvykusios už Quebec'c miesto pas specialistą užsakyti Vaivorykštės projektui vykdyti dvi audimo stakles. Vienos bus 12-os nyčių, kitos 4-ių. Kaip žinome, dalį A. ir A. Tamošaičiai maloniai sutiko šį skaučių projektą globooti duodant pamokas, praktiškus patarimus ir dėmesį.

• Dr. Irena Pavilanienė atžymėjo doktorato gavimą savo artimųjų ir draugų tarpe. Augindama šeimą ir dėstydamą Montrealio U-te, rimto pasiryžimo dėka sugebėjo rasti laiko ir energijos tobulintis. Slavistikos doktoratą gavo Montrealio U-te.

PADEKA
Širdingai dėkoju tetai Danai Mozaitienei, sesutei Laimai, draugei Julijai Žukauskaitei-Krakule, ponioms - E. Bernotienei, M. Gudienai, S. Išganaitienei, M. Murauskienai, St. Naruševičienei, G. Petrulienai ir J. Žitkienei už taip gražų man surengtą mergvakarį - "shower".

Širdingas ačiū visoms, kurios prisidėjo prie man skirtų brangių dovanų. Visoms, visoms ir už viską nuoširdžiausiai esu dėkinga.

R. Skučaitė

ATEITININKŲ VASAROS STOVYKLA

Artėja vasaros atostogos, o kartu ir stovyklavimo laikas. Jaunimas turintis stovykloje praleistų dienų niekada neužmiršta. Leiskime savo vaikus bent kelias vasaros savaites pabūti lietuviškoje aplinkoje ir gražioje gamtoje. Ateitininkų stovykla Baltijoje prasideda liepos 14 d., baigiasi 21 d., liepos mėn.

Stovyklos paruošiamieji darbai jau baigiami. Kapeloni sutiko būti tėvas Rafailas Šakalys. Laužavedė bus Elena Ruzgaitytė iš Klevelando. Kartu su ja atvažiuos stovyklos vadovai, studentai iš Amerikos ir Kanados, kurie savo atostogas praleidžia vadovaudami stovykloms. Pasmus atvažiuoja iš Dainavos stovyklos prie Detroito. Šeimininkės jau turime, ūkvedys - Petras Adamonis.

Pasitarus su skautais, nustatytas vienodas stovyklos mokestis. Vienam už savaitę - \$35, -dviems tos pačios šeimos - \$64, trims - \$90, keturiems - \$110. Stovyklavimui primami ir neatleitininkai. Neturtingų vaikų nuo mokesčių gali būti atleisti.

Kviečiam jaunimą ir iš kitų lietuviškų kolonijų. Stovyklautojų amžius 7-18 metų.

Registruotis pas J. Adamonienę, tel: 256-5355, arba rašyti: 6470 Jalobert ave. Montreal, Que, H1M 1K9

J. Adamonienė

Dalis Montrealio "Gintaro" narių, kurie koncertavo NL spaudos baliuje Torontoe. Nuotrauka Z. Lapino

PHARMACIE
Gagnon
ROBERT GENDRON LPH. PROP.
366-9742
7626 CENTRALE LASALLE
ATIDARA NUO 9 VAL. RYTO IKI 11 VAL. VAKARO
VIETA GERAI PASIEKJAMA IR PRIEINAMOS KAINOS.

DR. V. GIRIUNIENĖ
Dantų gydytoja
5330 L'ASSOMPTION BLVD.
MONTREAL
TEL.: 255-3535

Dantų gydytoja
DR. A. O. JAUGELIENĖ
1410 Guy St. pirmas aukštas,
11-12 kambarys
Tel: 932-6662; namų 737-9681.

Dr. J. Maliska
Dantų gydytojas
1440 rue Ste-Catherine Ouest
Suite 600
Tel: 866-8235, namų 488-8528

ADVOKATAS
R. J. Isganaitis B.A., B.C.L.
Insurance Exchange Building
276 St. James Street West,
Suite 525, Montreal, P.Q.
Tel: 842-1126, namų 678-3660

Dr. A.S. Popieraitis
B.A., M.D., C.M., M.Sc., L.M.C.C., E.R.C.S.(c).
Medical Arts Building,
1538 Sherbrook St. West,
Suite 215, Montreal 109, Que.
Tel. 931-4024

NOTARAS
J. BERNOTAS, B.A., B.C.L.
5 Place Ville Marie IBM Building
Suite 417, Montreal, Que.
Tel. 871-7430

ADVOKATAS
J.P. MILLER, B.A., B.C.L.
168 Notre Dame Street E. Suite 205.
Tel: 866-2063; 866-2064.

A. A. ALBINO ŠLAPELIO PAMINKLO PAŠVENTINIMAS ĮVYKS ŠIEMET BIRŽELIO mėnesio 22 dieną, šeštadienį, 3 val. p.p.
COTE DES NEIGES KAPINESE, SEKCIJA "S" Nr. 1961.
GININĖS, DRAUGAI IR PRIETELIAI KVIEČIAMI DALYVAUTI.
Testamento Vykdytojai

GALVOJATE PIRKTI AR PARDUOTI? NAMAI - APARTMENTAI - ŽEMĖ - PASKOLOS
MEMBER
D.N. BALT - BALTRUKONIS
Sylka Realities Inc.
445 Jean Talon West, Suite 305,
Tel: 273-3442, 273-9181, 737-0844.
Foto E.M.L.S. Montreal, Que.
Sistema.

PIRKTI AR PARDUOTI NEKILNOJAMĄ TURĄ PADĖS JUMS V. PETERAITIS
353-9960 / Namų 721-0614
UNITED TRUST REALTIES
7995 Blvd. Les Galeries. D'Anjou. P.Q.

Žemiausios kainos!
MONTREAL ENTERPRISES Reg'd.
DRAUDIMO AGENTŪRA
6695 - 35th Avenue, Montreal 409
TEL. 727-3120 Namų 376-3781
Agentūra veikia nuo 1945 m.
Albertas NORKELIŪNAS, B.A. C.S.C., I.B.
Komerčinio, privataus turto, automobilių, atsakomybės, gyvybės draudimas

GREITAS IR TIKSLUS PATARNAVIMAS
Tel. Bus.: 722-3545
Res.: 256-5355
PETRAS ADAMONIS
C. I. B.
GAISRAS • AUTOMOBILIAI • ATSAKOMYBĖ • GYVYBĖ
ADAMONIS INSURANCE AGENCY INC.
3907A ROSEMONT BLVD., MONTREAL, QUE.

MONTREAL WEST AUTOMOBILE
Pontiac ★ Buick ★ Astro
• NERIBOTAS PASIRINKIMAS VARTOTŲ IR NAUJŲ AUTOMOBILIŲ!
• NESITIKĖTINAI GEROS SĄLYGOS AUTOMOBILIŲ ĮSIGYTI!
• MŪSŲ FIRMA NUOŠIRDŽIAI, IR SU ĮSITIMI JUMS, PASITARNAUS!
• UŽEIKITE! ĮSITIKINKITE! PASINAUDOKITE!
PASIKALBĖKITE SU
Managerius
LEO GUREKAS
mw montreal west automobile
11 WESTMINSTER SOUTH 489-5391
(At the end of Sherbrooke Street West)

LITAS
Montrealio Lietuvių Kredito Unija
1465 DE SEVE STREET, MONTREAL, QUE. H4E 2A8,
Telefonas: 766 5827

MOKA UŽ:		DUODA PASKOLAS:	
Einamąsias s-tas	6.0%	Asmenines	11.5%
Taupomasias s-tas	8.75%	Nekiln. turto	11.0%
Term. ind. 1 m.	10.0%	Čekių kreditas	12.0%
Term. ind. 2 m.	9.5%	Investicijoms nuo	11.5%
Term. ind. 3 m.	9.0%		

Duoda nemokamą gyvybės apdraudą iki \$2,000 už taup. s-tos sumas. Nemok. gyvybės apdr. iki \$10,000 už paskolos sumą.

Kooperatyvinė namų (iki 4 butų) ir namų inventorius apdrauda.
Kreiptis: Gil Constantini, C.I.B., Quebec Credit Union League,
17 Ronald Drive, Montreal West 263. Tel. 487-5820.

KASOS VALANDOS
1465 De Seve St., pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais nuo 9 iki 3 v.; ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 12 iki 8 v.; šeštadieniais nuo 10.45 iki 12.45 v. Sekmadieniais nedirbama vasarą nuo gegužės 15 d. iki spalio 15 d. ir per visus ilguosius savaitgalius.
3907-A Rosemount Blvd.: pirmadieniais ir ketvirtadieniais nuo 9 iki 8 v. vakaro ir penktadieniais nuo 1 iki 8 v. vakaro.